

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

**Místní samospráva, financování
a rozvoj města Hanušovice**

Lucie Patricie Talafová

© 2020 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Lucie Patricie Talafová

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Samospráva, hospodaření a rozvoj města Hanušovice

Název anglicky

Local government, economy and development of the town Hanušovice

Cíle práce

Tématem bakalářské práce je problematika místní samosprávy, hospodaření a rozvoje města Hanušovice, ležícího v okrese Šumperk v Olomouckém kraji. Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu analyzovat město Hanušovice z politického, ekonomického (rozvojového) a sociálního hlediska. Dílčími cíli bude: Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy. Analyzovat komunální volby v obci a definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy. Analyzovat hospodaření obce a zhodnotit rozvoj uvedeného města.

Metodika

Při zpracování bakalářské práce bude uplatněn výzkumný přístup, který se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých velikostí. Práce bude postavena jako případová studie vybrané obce. Sběr dat bude probíhat na základě studia dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy, především komparace.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

Hanušovice, samospráva, rozvoj obce, rozpočet obce, investice

Doporučené zdroje informací

- Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009.
- Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010.
- Fiala, P.; Strmiska, M. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005.
- Heinelt, H.; Magnier, A.; Cabria, M.; Reynaert, H. (eds.). Political leaders and Changing Local Democracy. The European Mayor. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2018.
- Kopřiva, R.; Čopík, J.; Čmejrek, J. Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí. Sociologia č. 5, 2017, s. 482-506.
- Peková, J. Finance územní samosprávy: Teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer, 2011.
- Provažníková, R. Financování měst, obcí a regionů. Praha: Grada Publishing, 2015.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jan Čopík, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 19. 3. 2020

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 20. 3. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 23. 03. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Místní samospráva, financování a rozvoj města Hanušovice" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 23.3. 2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Janu Čopíkovi, Ph.D. za odborné vedení bakalářské práce, cenné rady a připomínky a za trpělivost. Děkuji Městskému úřadu v Hanušovicích za poskytnuté informace. Poděkování patří rodině a přátelům, kteří mě podporovali při zpracování bakalářské práce.

Místní samospráva, financování a rozvoj města Hanušovice

Abstrakt

Cílem bakalářské práce je zjistit jakou roli hrají příjmy zvolené lokality obce Hanušovice pro ekonomický a sociální rozvoj a kvality života obyvatel v obci. Konkrétním cílem pak bylo zjistit, jakým vývojem prošly nejvýznamnější příjmy obecního rozpočtu a jak využití těchto příjmů, tedy rozpočtová politika obce, reaguje na sociální dynamiku a rozvojové výzvy města.

Práce je rozdělena na teoretickou a empirickou část. V teoretická část vychází ze studia odborné literatury, pramenů a zdrojů, které souvisí s daným tématem. Tato část vymezuje základní pojmy veřejné správy, administrativní dělení České republiky dle klasifikace územních statistických jednotek a zdroje financování základních celků územních samospráv (obcí), jež samostatně rozhodují o svých rozpočtových prioritách.

Sledovaná obec Hanušovice má schválený rozpočet na rok 2020 v příjmech 80 753 434,00 Kč, financování (změna stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech) v částce 31 116 816,00 Kč a výdaje celkem 111 870 250,00 Kč. V porovnání se schválenými rozpočty z let předešlých je to diametrální rozdíl hospodaření obce. Současné volební období vykazuje hospodářský (ekonomický) růst obce včetně vyššího sociálního potenciálu.

Empirická část pak bude věnována komparativní analýze dat, kde bude provedena analýza třech volebních období (2010, 2014, 2018) se zřetelem na zvolení nového starosty (2018). Dále srovnání financování obce Hanušovice za posledních pět let (2015-2019), pokrývajících předešlé a současné volební období, a to především rozbohem v návaznosti na výroční zprávy a zjištění klíčových příjmů pro růst obce. Analýze budou podrobeny jak uzavřené dotační projekty, tak i ty plánované. Aktuální dění, které se dotýká zastupitelstva města, potažmo rozvoje města Hanušovice bude zajištěn rozhovory s členy zastupitelstva z řad koalice a opozice.

Klíčová slova: Hanušovice, samospráva, rozvoj obce, rozpočet obce, investice

Local government, financing and development of Hanušovice

Abstract

The aim of this bachelor thesis is to find out what role the incomes of the selected locality Hanušovice play for economic and social development and quality of life of inhabitants in the village. The specific aim was to find out what development went through the most important revenues of the municipal budget and how the use of these revenues, ie the municipal budget policy, responds to the social dynamics and development challenges of the city.

The thesis is divided into theoretical and empirical part. The theoretical part is based on the study of professional literature, sources and resources related to the topic. This part defines basic concepts of public administration, administrative division of the Czech Republic according to the classification of territorial statistical units and sources of financing of basic units of territorial self-governments (municipalities), which independently decide on their budgetary priorities.

The monitored municipality of Hanušovice has approved the budget for 2020 in revenues of CZK 80 753 434.00 financing (change in short-term funds in bank accounts) in the amount of CZK 31 116 816.00 and total expenditures of CZK 111 870 250.00 Compared to the approved budgets from previous years, this is a diametrical difference in the management of the municipality. The current election period shows the economic (economic) growth of the municipality, including higher social potential.

The empirical part will be devoted to the comparative analysis of data, where the analysis of three terms (2010, 2014, 2018) with a view to electing the new mayor (2018), as well as comparing the financing of Hanušovice and the current electoral period, mainly by analyzing the annual reports and identifying the key revenues for the growth of the municipality. Both closed grant projects and planned ones will be analyzed. Current events affecting the city council and the development of Hanušovice will be ensured by interviews with members of the council from the coalition and opposition ranks.

Keywords: Hanušovice, self-government, municipality development, municipality budget, investments

Obsah

Úvod	13
Cíl práce a metodika.....	14
1. Teoretická východiska	16
1.1. Členění veřejné správy obecně.....	17
1.1.1. Státní správa	18
1.1.2. Samospráva.....	18
1.2. Nomenklatura územních statistických jednotek.....	20
1.3. Stát Česká republika.....	21
1.3.1. Kraje	22
1.3.2. Obce.....	23
1.4. Financování územní samosprávy	26
1.4.1. Finanční systém územní samosprávy	26
1.4.2. Analýza struktury příjmů územního rozpočtu	27
1.4.3. Analýza struktury výdajů územního rozpočtu.....	29
2. Empirická část.....	31
2.1. Charakteristika obce Hanušovice.....	31
2.1.1. Historie	31
2.1.2. Geografie	32
2.1.3. Samospráva obce	34
2.1.4. Hlavní socioekonomické ukazatele obce a jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy	35
3. Volby do zastupitelstva obce a jejich porovnání.....	43
3.1. Volby 2010.....	43
3.2. Volby 2014.....	43
3.3. Volby 2018.....	43
4. Hospodaření obce.....	49
4.1. Komparativní analýza dat výsledků hospodaření 2015–2019	49
4.1.1. Hospodaření v roce 2015.....	49
4.1.2. Hospodaření v roce 2016.....	51
4.1.3. Hospodaření v roce 2017.....	53
4.1.4. Hospodaření v roce 2018.....	54
4.1.5. Hospodaření v roce 2019.....	56
4.1.6. Souhrn výsledků analýzy hospodaření obce.....	57
4.1.7. Přehled významných dotací pro město.....	62
4.1.8. Vize dlouhodobého rozvoje obce	63

5. Závěr	68
6. Seznam použitých zdrojů	70
Přílohy.....	75

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Schématické znázornění veřejné správy	17
Obrázek 2 - Mapa správního uspořádání České republiky (k 31. 3. 2017) – Kraje	23
Obrázek 3 - Schéma kategorií obcí.....	24
Obrázek 4 - Mapa správního uspořádání České republiky (k 31. 3. 2017) – Obce s rozšířenou působností.....	25
Obrázek 5 - Příjmy územního rozpočtu – obecné schéma.....	29
Obrázek 6 - Znak města Hanušovice	32
Obrázek 7 - Geografická poloha obce	33
Obrázek 8 - Organizační složky zřízené městem.....	34
Obrázek 9 - Hlavní třída náměstí dle urbanistické vize města Hanušovice.....	65

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Členění území České republiky.....	21
Tabulka 2 - Počet obyvatel v obci Hanušovice k 01. 01. 2020.....	36
Tabulka 3 – Pohyb obyvatelstva obce Hanušovice v letech 2015–2020	36
Tabulka 4 - Výsledky voleb z hlediska stran.....	44
Tabulka 5 - Celkový přehled příjmů a výdajů (v tisících Kč) za roky 2015–2019	57
Tabulka 6 - Plnění příjmů (v tisících Kč) 2015–2019	58
Tabulka 7 - Čerpání výdajů v oblastech (v tisících Kč) za roky 2015–2019.....	58

Seznam grafů

Graf 1 - Počet obyvatel v obci Hanušovice v roce 2020	36
Graf 2 - Změny počtu obyvatel obce Hanušovice za jednotlivé roky	37
Graf 3 - Rozpočet na rok 2015 a jeho skutečné čerpání – přehled příjmů	50
Graf 4 - Rozpočet na rok 2015 a jeho skutečné čerpání – přehled výdajů	51
Graf 5 - Rozpočet na rok 2016 a jeho skutečné čerpání – přehled příjmů	52

Graf 6 - Rozpočet na rok 2016 a jeho skutečné čerpání – přehled výdajů	52
Graf 7 - Rozpočet na rok 2017 a jeho skutečné čerpání – přehled příjmů	53
Graf 8 - Rozpočet na rok 2017 a jeho skutečné čerpání – přehled výdajů	54
Graf 9 - Rozpočet na rok 2018 a jeho skutečné čerpání – přehled příjmů	55
Graf 10 - Rozpočet na rok 2018 a jeho skutečné čerpání – přehled příjmů	55
Graf 11 - Rozpočet na rok 2019 a jeho skutečné čerpání – přehled příjmů	56
Graf 12 - Rozpočet na rok 2019 a jeho skutečné čerpání – přehled výdajů	57
Graf 13 - Znázornění rozpočtu příjmů – rozpočet schválený v porovnání se skutečným příjmem (vyjádřeného v tisících Kč a v procentech) za období 2015–2019	60
Graf 14 - Znázornění rozpočtu výdajů – rozpočet schválený v porovnání se skutečným výdajem (vyjádřeného v tisících Kč a v procentech) za období 2015–2019	61

Seznam použitých zkratk

Soupis a definování zkratk (vyskytuje-li se jich v textu velké množství)

IROP – Integrovaný regionální operační program

ČSÚ – Český statistický úřad

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

Eurostat – Statistický úřad Evropských společenství

NUTS – Nomenklatura územních statistických jednotek, (zkratka z francouzského Nomenclature des Unites Territoriales Statistiques, nebo anglického Nomenclature of Units for Territorial Statistics, normalizovaná klasifikace územních celků v Česku nese název CZ-NUTS)

LAU – místní správní jednotka (zkratka anglického Local Administrative Units)

MV ČR – Ministerstvo vnitra České republiky

KDU – ČSL – Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová

KSČM – Komunistická strana Čech a Moravy

ČSSD – Česká strana sociálně demokratická

ODS – Občanská demokratická strana

DPH – daň z přidané hodnoty

DPPO – daň z příjmu právnických osob

ÚP ČR – Úřad práce České republiky

POÚ – obec s pověřeným obecním úřadem

MMR ČR – Ministerstvo pro místní rozvoj

Úvod

Bakalářská práce „Místní samospráva, financování a rozvoj města Hanušovice“ je zaměřena na základní územní samosprávné celky (obce), zejména na financování a hlavní zdroje příjmů obce Hanušovice v Olomouckém kraji. Pro autorku jako studentku „Hospodářské politiky a regionálního rozvoje“, a taky jako obyvatelku obce Hanušovice jsou právě finanční zdroje územní samosprávy důležité, a to jak pro rozvoj města z hlediska společenského, ekonomického či politického. Díky působení efektivního systému územní samosprávy, za použití vhodných a efektivních metod a postupů, může obec dosáhnout zvýšení kvality poskytovaných služeb, kvality řízení a hospodaření územní samosprávy, a zvýšení indexu kvality života, který tak přispívá ke spokojenosti obyvatelů.

V roce 1989 došlo v rámci veřejné správy k významným změnám, které vedly k demokratizaci společnosti, a zároveň centrálně plánovaná ekonomika přešla ve smíšenou ekonomiku. Snahou bylo právě co největší přiblížení veřejné správy k občanům České republiky se stále kvalitním poskytováním veřejných statků. V roce 1990 byla obnovena územní samospráva obcí, jakožto základních samosprávných jednotek. V současné době je na území ČR evidováno 6258 obcí. V roce 2001 došlo k obnovení na úrovni vyšších stupňů územní samosprávy, kde působí okresy a kraje.

Významnou roli pro zachování základních principů hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti, hrají hlavní roli finance, prostřednictvím těchto zdrojů se obec snaží zajistit kvalitní a stabilní podmínky pro své občany. Nejdůležitějším nástrojem finančního řízení obce je rozpočet, ten bývá sestavován na rozpočtové období neboli kalendářní rok. Územní rozpočet slouží pro prosazování zájmů, k realizaci ekonomického a sociálního rozvoje obce, financování politických programů či k prosazování zájmů obyvatel obce.

V rámci vymezeného cíle je možné si položit následující otázky: Jak užití nejvýznamnějších příjmů obecního rozpočtu reaguje na sociální a rozvojové výzvy a jak tento vztah recipročně působí na politické vedení města? Je současný stav, i ve vztahu k historickému, sociálnímu a demografickému vývoji, dostatečně reflektován, případně jaké kroky by bylo vhodné učinit v rámci politiky trvale udržitelného rozvoje v současných podmínkách a problémech města?

Cíl práce a metodika

Tématem bakalářské práce je problematika místní samosprávy, hospodaření a rozvoje města Hanušovice, ležícího v okrese Šumperk v Olomouckém kraji. Cílem práce bylo v rámci zvoleného tématu analyzovat město Hanušovice z politického, ekonomického (rozvojového) a sociálního hlediska.

Díličními cíli bylo:

- Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy.
- Analyzovat hospodaření obce a zhodnotit rozvoj uvedeného města.
- Zjistit, jak užití nejdůležitějších příjmů obecního rozpočtu reaguje na sociální a rozvojové výzvy města.
- Prozkoumat případné vhodné kroky, které by bylo možné učinit v rámci politiky trvale udržitelného rozvoje.

Při zpracování bakalářské práce byl uplatněn výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v různých obcích. Práce je postavena jako případová studie vybrané obce. Případová studie je zaměřena na město Hanušovice, které leží v historické oblasti tzv. Sudet. Toto město je tzv. křižovatkou Jeseníků, jelikož se zde protíná několik směrů, které vedou do okresu Jeseník. Hanušovice jsou nejen místním centrem, ale i spádové pro okolní obce díky veřejné infrastruktuře.

Město se vyznačuje dlouhodobým poklesem počtu obyvatel, vysokým podílem Romského obyvatelstva a dlouhodobě relativně vysokou nezaměstnaností (v průběhu transformace ekonomiky zde skončil textilní a strojírenský průmysl). Ve volbách 2018 došlo k výměně vedení samosprávy města.

Nejen Hanušovice, ale i jiná města na periférii se potýkají s velkým problémem, a to odliv mladých lidí do větších měst. Tito mladí lidé zde většinou nechtějí zůstat z důvodu vysoké nezaměstnanosti a celkově hroším startovacím podmínkám, které bohužel menší město, jako jsou Hanušovice, nenabízí. Ve volbách 2018 došlo k výměně vedení samosprávy města. Tato výměna vedení by mohla mít do budoucna zásadní vliv na budoucnost města, jelikož občané vnímají, jako pozitivní změny zaměstnání méně přízpůsobivých osob, které udržují město v čistotě a dochází každodenně do práce, což je

důležité pro vytvoření pracovních návyků. Dále, jako úspěšný projekt je možné vnímat snahu o udržení nízké míry kriminality a nočního pořádku díky zaměstnáním právě vybraných romských mužů, kteří spadají pod městskou policii, která vznikla ještě před volbami 2018 a jedná se o preventisty kriminality. Město se snaží o vybudování zázemí pro maminky s dětmi, které zde chybí.

Sběr dat probíhal technikou studia dokumentů, především pak jednotlivých rozpočtů města, zápisů z jednání zastupitelstva, dat ČSÚ, jiných relevantních dokumentů (rozvojová dokumentace, materiály zadaných veřejných zakázek, studie a plány, týkající se jednotlivých segmentů či problémů obce) ale i různých článků, programových prohlášení a cílů uvedených na webových stránkách jednotlivých aktérů (stránky obce, neziskových organizací, spolků apod.) a dotazů na jednotlivé zastupitele. Proběhly tak rozhovory se členem koalice (Schwarzerová Olga, BEZPP) a se členem opozice zastupitelstva města (Felner František Ing., KDU-ČSL). Zastupitelé byli dotázáni, jaká panuje nálada při jednání v zastupitelstvu po volbách 2018, kdy v čele lokálního leadera usedl nový starosta. Dalším dotazem pak bylo, zda existuje jakási kritika z opoziční strany při řešení problémů. Dále bylo dotázáno, jak hodnotí urbanistickou vizi rozvoje Hanušovice, zda to není jen pouhý megalomanský čin nového starosty. Vzhledem k tomu, že byli dotázáni dva členové, kteří působí v zastupitelstvu již delší volební období, poslouží tak rozhovory i pro závěrečnou část, kdy může být nahlíženo na problematiku financování a rozvoje města nekriticky z více stran.

Dále budou použity další standardní metodologické postupy, především komparace, především demografických proměn obyvatelstva, schválených rozpočtů a jejich skladby, investic do veřejného prostoru a infrastruktury v průběhu let, ale i například výsledků voleb.

1. Teoretická východiska

Teoretická část druhé kapitoly bude věnována pojmům veřejné správy a jejímu členění, bude také pojednávat o financování územní samosprávy. Zpracováním této problematiky budou vytvořeny předpoklady pro zpracování části praktické.

K vývoji systému veřejné správy v České republice po roce 1989, tedy po pádu totalitního režimu a v souvislosti se vstupem ČR do Evropské unie k 01. 05. 2004, nastaly změny ve struktuře a fungování veřejné správy. Postupným vytváření základů nového ústavního a správního systému se však vývoj od roku 1989 může považovat za kontinuální. Nicméně se samospráva na úrovni obcí a krajů přiblížila více ke svobodnému občanu. V Listině základních práv a svobod, uvozené zákonem č. 23/1991 Sb., se projevilo jak hledisko vztahu občana k veřejné moci, tak hledisko politické, které bylo základem změn v zařazení ústavních orgánů do nového kontextu¹.

Ve své knize *Finance územní samosprávy* je J. Peková stejného názoru, tedy že se samospráva přiblížila více ke svobodnému občanu. Uvádí dále, že cílem reformy byla obnova územní samosprávy jakožto oddělení od státní správy a moci, to znamená, že obce i kraje jako nestátní subjekty jsou veřejnoprávními korporacemi. Dochází k rozdělení kompetencí, a to ve veřejném sektoru, kde na úrovni veřejné správy a územní samosprávy budou kompetence zabezpečovány co nejefektivněji s respektováním zájmů a preferencí občanů daného území. Dochází k zvýšení průhlednosti rozhodovacích procesů, které se týkají bezprostředně občana dané obce, kraje, to vše vede ke zvýšení a zkvalitnění výkonu veřejné správy. Dá se tedy říci, že průběh reformy lze rozdělit do několik etap, jež by měly postupně vést k vyšší životní úrovni obyvatel na daném území².

Veřejnou správu lze *largo sensu* též chápat jako součást moci výkonné. Veřejná správa řídí veřejný sektor. Charakteristikou výkonu veřejné správy je zabezpečování činností a úkolů ve veřejném zájmu na úrovni státu a územní samosprávy. Další charakteristikou, která je uváděna, je souhrn institucí, které vykonávají tuto činnost přímo

¹ BRŮNA, M., BUREŠ, P. a kol. *Veřejná správa v České republice*, Ministerstvo vnitra ČR, Praha, 2005, s. 5-6

² PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy*, Wolters Kluwer ČR, 2011, s. 332–333

nebo zprostředkovaně. Hlavním nástrojem veřejné politiky, kam patří veřejná správa jako jeden ze subjektů, jsou veřejné finance.³

1.1. Členění veřejné správy obecně

Existují dvě hlediska, jak nahlížet na veřejnou správu („*veřejná správa v širším pojetí je subjektem, ale i rezortem veřejného sektoru*“⁴), a to z hlediska, kdy veřejnou správu vykonává stát prostřednictvím svých orgánů – tedy státní správa či tam, kde stát přenechává určitou část záležitostí veřejnoprávním korporacím. Tím druhým je hledisko geografické (ústřední, územní, místní správa). Dle prvního hlediska lze chápat veřejnou správu jako systém tvořený dvěma subsystémy. Jedním subsystémem je státní správa (vykonává stát přímo, prostřednictvím institucí nebo nepřímo územní samosprávou) a druhým subsystémem je veřejná samospráva (v tradičním pojetí se označuje za výsledek delegování správy na jiné, nestátní subjekty). Samospráva se vyznačuje decentralizací a demokracií. Je vymezena zákonem stanovenými předpisy, vykonává svoji činnost samostatně, jedná vlastním jménem, spravuje své prostředky na vlastní náklady. Samospráva se rozlišuje na samosprávu územní a zájmovou⁵. Struktura veřejné správy je znázorněna ve schématu níže. (obrázek 1).

Obrázek 1 - Schématické znázornění veřejné správy

Zdroj: vlastní zpracování dle PROVAZNÍKOVÉ, R., *Financování měst, obcí a regionů*, s. 12

³ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., *Veřejná správa a finance*, Codex Bohemia, s.r.o., 1998, s. 38-40

⁴ Tamtéž, s.39

⁵ PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe, 3. Aktualizované vydání*, GRADA Publishing, a.s., Praha 2015, s. 11-12

1.1.1. Státní správa

Termín státní správa je poměrně nový, proto když hovoříme o státní správě, většinou veřejné správě, či se tyto termíny používají promiscue. Státní správa je totiž jednou ze složek veřejné správy, vykonává se prostřednictvím státních úřadů či úřady veřejnoprávních korporací v přenesené působnosti.⁶

Státní správa má dominantní postavení v systému veřejné správy⁷ a představuje nejvyšší stupeň moci výkonné a moci politické, je řízena buď přímo, nebo zprostředkovaně ústřední vládou. V její kompetenci je také kontrola, sjednocování a koordinace činností ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy a další. Řídí se jednotnou úpravou danou zákonem. Typickou strukturou pro státní správu je vertikální hierarchické uspořádání. Česká republika disponuje dvoustupňovým systémem územní státní správy, a to obecními a krajskými úřady. Tyto dva subsystémy vznikly na základě ústavního zákona 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků.⁸ O pojetí nadřízenosti a podřízenosti, centralizované a decentralizované státní správy, budeme pojednávat dále v textu.

Centralizovaná státní správa se uskutečňuje prostřednictvím ústředních orgánů a za pomoci byrokracie, což skýtá možnost dvojího provedení – koncentrované nebo dekoncentrované úřady. Decentralizovaná státní správa je prováděná decentralizovanými orgány nebo je přenesena na samosprávné veřejnoprávní korporace, které vykonávají jak vlastní samosprávu, tak přenesenou státní správu. Zjednodušeně řečeno výkon státní správy je vykonáván z centra či jako územní státní správa, která se dělí na územní správu se všeobecnou působností (obce, kraje) a na územní správu specializovanou (územní finanční orgány, úřady práce atd.).⁹

1.1.2. Samospráva

Samospráva je pojmem právním, ale i sociálně kulturním, který nejvíce vyvstane v oblasti územní samosprávy. Samospráva je hned po státní správě druhou nejdůležitější

⁶ https://iuridictum.pecina.cz/w/St%C3%A1tn%C3%AD_spr%C3%A1va

⁷ https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=13004

⁸ PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*, 3. Aktualizované vydání, GRADA Publishing, a.s., Praha 2015, s. 24

⁹ https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=13004

částí veřejné správy jako součást veřejné moci. Hovoří se o ní jako o konkurenčním správním subjektu, jež zajišťuje dělbu moci ve státě a může tak zabránit soustředění moci v jednom mocenském centru a zamezit zneužití moci v ústavně nastaveném systému brzd a vah. Samospráva provádí výkon svých činností vlastním jménem, na vlastní zodpovědnost a prostřednictvím vlastních prostředků.¹⁰ Finančním krytím (vlastní majetek, hospodaření, místní daně, poplatky) si samospráva zajišťuje vlastní výkon veřejné správy, realizaci samosprávných rozhodnutí. I samospráva je nadána určitou legislativní pravomocí. Je však vždy podřízena zákonu a suverenita moci vždy patří státu jako celku. Samospráva je důležitým prvkem moderního demokratického státu, jež se snaží omezit centrální moc z hlediska vertikálního tak horizontálního¹¹. Výhodou samosprávy je nejen to, že některé záležitosti rozhoduje sama autonomním způsobem, ale také to, že je blíže spravovanému subjektu, proto tím zajišťuje efektivnější a levnější řízení lokálních záležitostí¹².

Koudelka ve své knize Samospráva shodně uvádí, že se samospráva člení na územní (místní) a zájmovou. Územní samosprávou se myslí určité území, na kterém může působit více územních samospráv, jež mají různé stupně, kdy základním stupněm je obec. Dále pak rozeznává samosprávu na úrovni vyšších samosprávných celků, což jsou např. kraje¹³. Územní samospráva má právo samostatně hospodařit, nakládat se svým majetkem, ale také samostatně rozhodovat o svých záležitostech¹⁴. Koudelka dále uvádí, že zájmová samospráva se vyznačuje lidskou činností.¹⁵ Bývá prezentována profesními komorami s povinným či s nepovinným členstvím (hospodářské komory)¹⁶. Do subjektů, jež mají jen v zásadě určité znaky samosprávy, se řadí veřejné zdravotní pojišťovny a také veřejné vysoké školy, ty ovšem vykonávají samosprávnou působnost jen v oblastech taxativně vymezených zákonem¹⁷.

¹⁰ KOUDELKA, Z., *Samospráva*, LINDE Praha, a.s., 2007, s. 15-20

¹¹ KOUDELKA, Z., *Právní předpisy samosprávy*, LINDE Praha, a.s., 2001, s. 17-20

¹² <https://iuridictum.pecina.cz/w/Samospr%C3%A1va>

¹³ KOUDELKA, Z., *Samospráva*, LINDE PRAHA, a.s., 2007, s. 20-21

¹⁴ <https://www.rozvojobci.cz/news/samosprava/>

¹⁵ KOUDELKA, Z., *Samospráva*, LINDE PRAHA, a.s., 2007, s. 21

¹⁶ <https://www.mvcr.cz/clanek/nektere-otazky-zajmove-samospravy-a-jeji-cinnost.aspx>

¹⁷ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V., *Základy organizace veřejné správy v ČR. 3.*, Plzeň, Aleš Čeněk, 2013. s. 72-76

1.2. Nomenklatura územních statistických jednotek

V České republice vstoupila dne 01. 01. 2000 v platnost klasifikace územních statistických jednotek CZ-NUTS, kterou zavedl v roce 1986 Statistický úřad Evropských společenství (Eurostat) ve spolupráci s ostatními orgány EU pro potřeby klasifikování jednotné unifikované struktury územních jednotek. Konstrukce klasifikace územních statistických jednotek neopomenula přihlídnout k administrativnímu uspořádání členských zemí EU. Klasifikace územních statistických jednotek CZ-NUTS tak nahradila do té doby platný číselník krajů a okresů, zároveň v té době došlo k vymezení nově vzniklého územně správního uspořádání, a to do čtrnácti krajů, které se promítlo do dané klasifikace. Dne 26. 05. 2003 bylo přijato nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003, o zavedení společné klasifikace územních statistických jednotek NUTS, cílem bylo rozdělení celého územního Společenství v rámci členských států na srovnatelné územní celky. Klasifikace CZ-NUTS od 1. ledna 2008 popisuje územní struktury pouze do úrovně krajů. Pro územní jednotky nižší, než kraj byl zaveden systém LAU (Local Administrative Units), jehož cílem bylo podchycení územní jednotky regionálního charakteru. Oba statistické systémy jsou vzájemně propojeny vazbami¹⁸.

V České republice jsou územní jednotky zařazeny v kategoriích NUTS 0, 1, 2, 3 a LAU 1 a 2. Přičemž NUTS 0 je stát jako jednotka, NUTS 1 zahrnuje celou Českou republiku, NUTS 2 jsou regiony soudržnosti, kterých je 8 - tyto jednotky jsou bez vlastní správy a jsou uměle vytvořeny právě pro potřeby nomenklatury NUTS, těchto 8 regionů soudržnosti je spojeno z jednotlivých krajů. Krajů je 14 a spadají do NUTS 3, do úrovně NUTS 4 u kterých se nově používá označení Místní administrativní jednotka (LAU 1) patří 77 okresů a do NUTS 5 nově označováno LAU 1 patří 6 258 obcí¹⁹.

Rozhodujícím kritériem pro správné zařazení do příslušné úrovně NUTS je počet obyvatel, podmínkou je, že obyvatelé mají trvalé bydliště na daném území. V České republice se vycházelo z ústavního zákona č. 347/1997 Sb., a to v návaznosti s nařízeními Rady a Komise EU při vymezení územních jednotek²⁰.

¹⁸ <http://www.nuov.cz/klasifikace-jednotek-nuts>

¹⁹ <https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/n/nuts>

²⁰ BOHÁČKOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M, *Strukturální politika Evropské unie*, Praha, C.H. Beck, 2009 s. 89 - 93

Webové stránky dotaceu.cz objasňují, že rozhodujícím kritériem pro správné zařazení do příslušné úrovně NUTS je nejen počet obyvatel, ale také rozloha daného území²¹.

Tabulka 1 - Členění území České republiky

STATISTICKÁ JEDNOTKA	NÁZEV	JEDNOTEK
NUTS 1	Stát	1
NUTS 2	Regiony soudržnosti	8
NUTS 3	Kraj	14
LAU 1 (dříve NUTS 4)	Okres	76+Praha
LAU 2 (dříve NUTS 5)	Obec	6258

Zdroj: ČSÚ

1.3. Stát Česká republika

Preambule

„My, občané České republiky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, v čase obnovy samostatného českého státu, věrni všem dobrým tradicím dávné státnosti zemí Koruny české i státnosti československé, odhodláni budovat, chránit a rozvíjet Českou republiku v duchu nedotknutelných hodnot lidské důstojnosti a svobody jako vlast rovnoprávných, svobodných občanů, kteří jsou si vědomi svých povinností vůči druhým a zodpovědnosti vůči celku, jako svobodný a demokratický stát, založený na úctě k lidským právům a na zásadách občanské společnosti, jako součást rodiny evropských a světových demokracií, odhodláni společně střežit a rozvíjet zděděné přírodní a kulturní, hmotné a duchovní bohatství, odhodláni řídit se všemi osvědčenými principy právního státu, prostřednictvím svých svobodně zvolených zástupců přijímáme tuto Ústavu České republiky²².

Dle Ústavy České republiky, 1/1993 Sb., Hlavy první, Základní ustanovení, čl. 1, odst. 1. je „Česká republika svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana.“²³

²¹ <https://www.dotaceu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/n/nuts>

²² Ústava České republiky, 1/1993 Sb.

²³ <https://www.mvcr.cz/clanek/nektere-otazky-zajmove-samospravy-a-jeji-cinnost.aspx>

Stát je základní územní mocenskou jednotkou, je monopolem, prvotním nositelem moci. Veřejnou moc uskutečňuje stát přímo, a to orgány moci zákonodárné (náleží Parlamentu), výkonné (prezident republiky a vláda), soudní (nezávislé soudy), nebo ji přesouvá na jiné subjekty.²⁴ Stát je charakterizován státní mocí, obyvatelstvem (státní občanství) a státním územím²⁵.

Česká republika se nachází ve střední Evropě a rozkládá na ploše 78 886 km² s počtem obyvatel 10 538 275 (k 01. 01. 2015). Politickým systémem je parlamentní republika, měnovou jednotkou koruna česká. Hlavním městem je Praha²⁶.

1.3.1. Kraje

V roce 1997 byl přijat ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků (krajů) s účinností k 1. 1. 2001. V České republice vzniklo 14 krajů (včetně hlavního města Prahy). Každý samosprávný celek jedná sám za sebe, má své samostatné kompetence²⁷. Dalším zákonem, který vymezuje působnost krajů, je zákon 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)²⁸.

Kraj je územní společenství občanů, náleží mu právo na samosprávu, na svůj vlastní majetek a má své příjmy, se kterými hospodář. Stará se o rozvoj daného území a dbá na potřeby obyvatelstva. Kraj na venek zastupuje hejtman, který spolu s náměstkou hejtmana (zástupci v době nepřítomnosti hejtmana) je volen z řad členů zastupitelstva. Zastupitelstvo je samostatným orgánem, který spravuje kraj. Dále v kraji působí rada sestavená z hejtmana (náměstků hejtmana) a zvolených členů zastupitelstva.

Povinností zastupitelstva je zřízení finančních a kontrolních výborů, dále výborů pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost. Dalším orgánem kraje je krajský úřad, který plní úkoly jak v samostatné, tak v přenesené působnosti. Zákon o krajích vymezuje, co patří do samostatné působnosti kraje, jako je hospodaření kraje, rozpočet a závěrečný účet kraje, peněžní fondy a další, tak i do přenesené působnosti, kam v rámci reformy veřejné správy byly převedeny tyto činnosti, kterými např. jsou: povolování zvláštního užívání silnic

²⁴ KOUDELKA, Z., *Samospráva*, LINDE PRAHA, a.s., 2007, s. 16

²⁵ <https://cs.wikipedia.org/wiki/Stát>

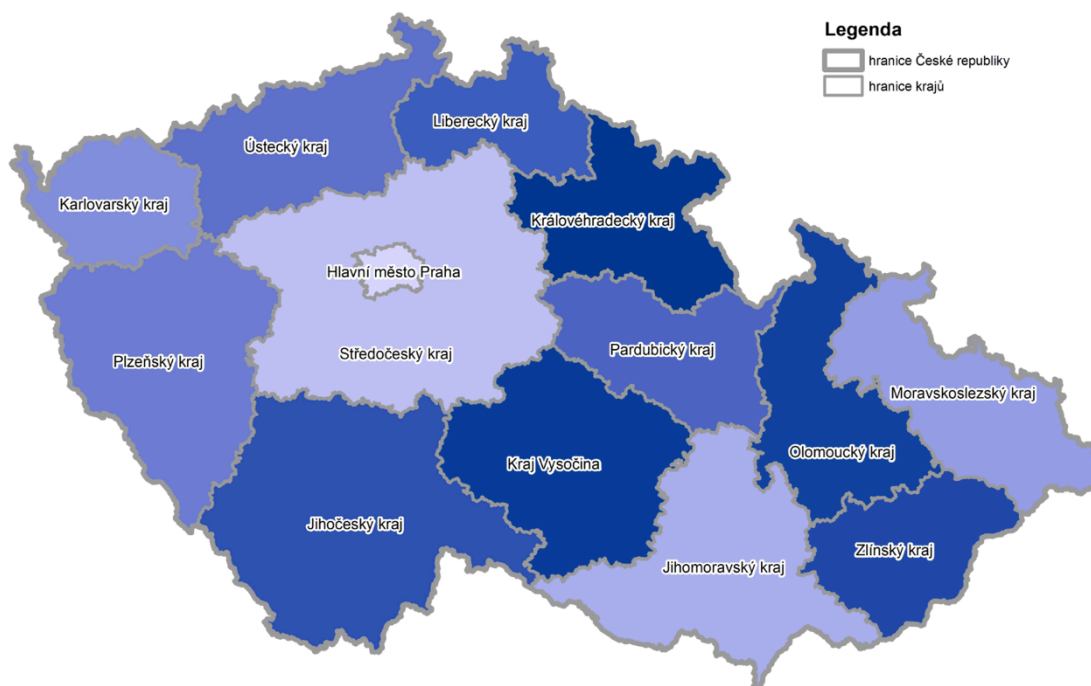
²⁶ <https://www.hrad.cz/cs/ceska-republika/o-ceske-republice>

²⁷ PROVAZŇÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe, 3. Aktualizované vydání*, GRADA Publishing, a.s., Praha 2015, s. 26-27

²⁸ Tamtéž, s. 30-31

II. a III. třídy, rozhodování o zařazení lesů do kategorie lesů, výkon státní památkové péče v oblasti národních kulturních památek a další²⁹.

Obrázek 2 - Mapa správního uspořádání České republiky (k 31. 3. 2017) – Kraje

Zdroj: <https://portal.uur.cz/images/mapy/01-mapa-cr-kraje-2017.jpg>

1.3.2. Obce

Obce jsou vymezeny zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), který byl schválen 12. 11. 2000 v den konání voleb do zastupitelstev krajů a kdy skončila první fáze územní reformy veřejné správy³⁰, a nabyl účinnosti k 01. 01. 2001. Dle uvedeného zákona je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů. Území obce je vymezeno hranicí tvořící územní celek. Veřejnoprávní korporace, za kterou je obec označována, vystupuje pod svým jménem a nese náležitou odpovědnost vyplývající z právních vztahů vlastníci svůj majetek, se kterým hospodaří.³¹ Obce jsou veřejnými

²⁹ PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe, 3. Aktualizované vydání*, GRADA Publishing, a.s., Praha 2015, s. 30-31

³⁰ KADEČKA, S. *České obecní zřízení a jeho vývoj po roce 2000*. In *Územní samospráva v České republice a Evropě: sborník příspěvků z mezinárodní konference*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2007, s. 138

³¹ PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*, GRADA Publishing, a.s., Praha 2015, s. 27

institucemi³². Obec je vždy součástí územního samosprávného celku³³, kdy rozlišujeme čtyři kategorie obcí, jak je znázorněno na schématu:

Obrázek 3 - Schéma kategorií obcí

Zdroj: Vlastní zpracování

Obec na venek zastupuje starosta (v době nepřítomnosti starosty místostarosta), který je volen z řad členů zastupitelstva, jež je orgánem, který samostatně spravuje obec. Výkonným orgánem obce je rada obce, tvořená starostou (místostarostou) a zvolenými členy zastupitelstva. Dalším orgánem je obecní úřad, v jehož čele stojí starosta. Obecní úřad plní úkoly vyplývající jak ze samostatné, tak z přenesené působnosti. Povinností obcí je mít vždy zřízení finanční a kontrolní výbor, výbor pro národní menšiny je zřizován pouze za určitých podmínek. Působnost obcí rozlišujeme na samostatnou, též označovanou jako vlastní, která představuje decentralizaci veřejné správy, a na přenesenou v rámci dekoncentrace³⁴. Podle rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti zákon rozlišuje³⁵:

- obecní úřad obce s rozšířenou působností v počtu 205 obcí ke dni 31. 12. 2014

³² Zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, § 3

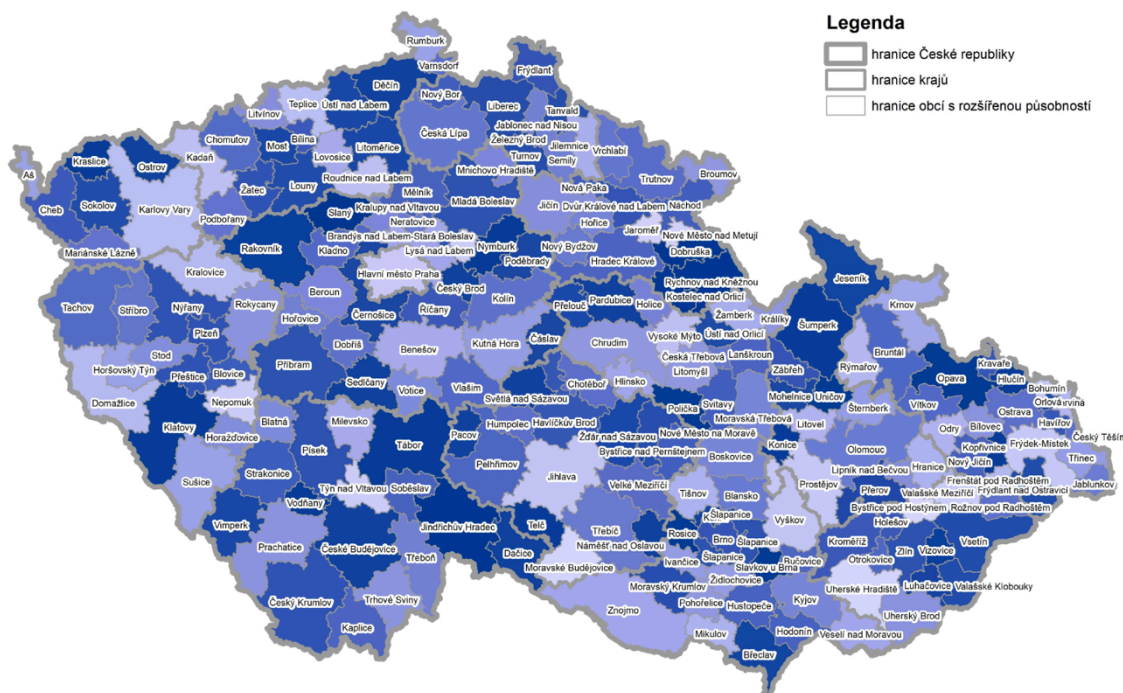
³³ 1/1993 Sb. Ústava České republiky, čl. 100

³⁴ PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů*, teorie a praxe, GRADA Publishing, a.s., Praha 2015, s. 27

³⁵ <https://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp>, Sekce 2. Členění obcí podle rozsahu výkonu státní správy

- obec s pověřeným obecním úřadem v počtu 393 obcí ke dni 31. 12. 2014
- obec se základním rozsahem přenesené působnosti, patří sem všechny obce v počtu 6 258 ke dni 1. 1. 2016

Obrázek 4 - Mapa správního uspořádání České republiky (k 31. 3. 2017) – Obce s rozšířenou působností

Zdroj: <https://portal.uur.cz/images/mapy/03-mapa-cr-orp-2017.jpg>

Obec charakterizují následující znaky – vlastní území, obyvatelstvo obce, právní subjektivita, vlastní majetek a hospodaření podle svého rozpočtu.³⁶ Obec využívá symboly, například znak, prapor, razítka a jiné.³⁷ Její povinností je také zabezpečení odpovídajících podmínek pro své občany, péče o všestranný rozvoj svého území a ochrana veřejného zájmu.³⁸

³⁶ KOUDELKA, Z., *Obce a kraje, Podle reformy veřejné správy v roce 2000*, LINDE PRAHA, a.s. 2000, s. 41

³⁷ Tamtéž, s. 44-46

³⁸ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

1.4. Financování územní samosprávy

Tato část práce je vedena snahou o přiblížení problematiky územních financí, jež jsou subdisciplínou financí veřejných, se zaměřením na základní územní samosprávné celky – obce a způsob financování jejich potřeb. Stupně územní samosprávy jsou významným subjektem ve veřejné správě. Plní úkoly a činnosti v samostatné působnosti. Mezi hlavní ekonomické funkce územní samosprávy je zajišťování lokálních a regionálních veřejných statků, což vyžaduje nemalé finanční prostředky, které jsou kruciólním zdrojem pro samotnou činnost obce³⁹.

V České republice existuje 6 258 samosprávných obcí, některé vykazují i poměrně rozsáhlou přenesenou působnost od státu. Jenom vývoj příjmů a výdajů územních rozpočtů od počátku roku 2019 (v mil. Kč) činil 235 446,90 v příjmech a 205 033,90 na výdajích⁴⁰. O těchto rozpočtech rozhoduje téměř 63 tisíc⁴¹ zastupitelů na úrovni obcí. Klade se důraz jak na odpovědnost a profesionalitu při rozhodování zastupitelů, tak zvyšování hospodárnosti ve výdajích a tím na zajištění co největší užitečnosti⁴².

1.4.1. Finanční systém územní samosprávy

Od poloviny roku 2006 jsou místní rozpočty (decentralizované) tvořeny rozpočty krajů (14), rozpočty obcí (6 258), a rozpočty regionálních rad regionu soudržnosti (8), které tvoří spolu s rozpočty centrální vlády soustavu veřejných rozpočtů České republiky. Soustava veřejných rozpočtů, do níž patří rozpočet obce, se řídí dvěma zákony: zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.⁴³

Rozpočty obcí i krajů se od roku 2001 staly důležitou součástí rozpočtové soustavy. Rozpočty jednotlivých článků územní samosprávy jsou hlavním finančním nástrojem pro zabezpečování úkolů územní samosprávy, zejména těch ekonomických. Rozpočet je nástrojem zajišťujícím financování potřeb v lokálním a regionálním veřejném sektoru, ale také nástrojem pro realizaci koncepce udržitelného sociálně-ekonomického rozvoje obcí,

³⁹ PEKOVÁ, J, *Finance územní samosprávy*, Wolters Kluwer ČR, 2011, s. 11-13

⁴⁰ <https://www.kurzy.cz/zpravy/513474-zprava-o-vyvoji-rozpocetoveho-hospodareni-obci-dobrovolnych-svazku-obci-kraju-a-regionalnich-rad/>

⁴¹ přesně vymezeno v <https://www.volby.cz/pls/kv2018/kv22?xjazyk=CZ&xid=0&xv=21>

⁴² <https://www.mvcr.cz/clanek/nektere-otazky-zajmove-samospravy-a-jeji-cinnost.aspx>

⁴³ HAMERNÍKOVÁ, B., MAAYTOVÁ, A., A KOL., *Veřejné finance*, ASPI, a.s., 2007, str. 178-179

je nástrojem pro prosazování aktivit obyvatelstva v dané lokalitě a nástrojem pro prosazování politických volebních programů.⁴⁴

Zásadou rozpočtového procesu rozpočtů územních samosprávných celků je zásada každoročního sestavování a schvalování rozpočtu, de facto jde o finanční plán na dané období – rozpočtový rok neboli kalendářní rok (rok fiskální). Tím je dán přesný časový rozsah hospodaření, které začíná 01. 01. příslušného kalendářního roku a končí 31. 12. téhož roku⁴⁵.

Rozeznáváme rozpočet vyrovnaný, přebytkový či schodkový (deficitní). Zpracování ročního rozpočtu vychází z rozpočtového výhledu, což je pomocný nástroj, pomáhající při plánování střednědobého finančního rozvoje hospodářství. Rozpočtový výhled se sestavuje na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků⁴⁶.

U sestavování rozpočtu je důležité vědět, že očekávané příjmy a výdaje veřejných rozpočtů se člení podle stanovené klasifikace, kterou je rozpočtová skladba, podle vyhlášky Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška MFČR určuje jednotné členění pro všechny rozpočty v rámci rozpočtové soustavy. Díky ní je možné analyzovat příjmy a výdaje za celou rozpočtovou soustavu pomocí třídění z hlediska odpovědnostního (kapitálního nebo organizačního), druhového, odvětvového (dříve funkčního) a konsolidačního (tzv. záznamové jednotky)⁴⁷.

1.4.2. Analýza struktury příjmů územního rozpočtu

Příjmy územních rozpočtů jsou různorodé. Největším podílem na celkových příjmech jsou daňové příjmy. Příjmy třídíme z různých hledisek dle klasifikace rozpočtové skladby. Dle teorie fiskálního federalismu se považuje za vhodné, aby příjmy územních samosprávných celků byly dostatečně výnosné, jež by dosáhly určité míry finanční soběstačnosti obcí a regionů. Dále, jež by byly v určité míře závislé na aktivitě obce, tak regionu. Vesměs se jedná o nedaňové příjmy (např. příjmy z pronájmu majetku ve

⁴⁴ PEKOVÁ, J., *Finance územní samosprávy*, Wolters Kluwer ČR, 2011, s. 205, 399, 404-418

⁴⁵ NETOLICKÝ, M., *Rozpočty obcí v naší legislativě*, s. 18

⁴⁶ PAŘÍZKOVÁ, I., *Finance územní samosprávy*, Masarykova univerzita, Brno, 20018, s. 58-73

⁴⁷ NETOLICKÝ, M., *Rozpočty obcí v naší legislativě*, s. 31-32

vlastnictví obce, uživatelské poplatky za veřejné statky, ovšem pokud plynou do rozpočtu obce), nebo byly rovnoměrně rozloženy (zabezpečení veřejných statků z hlediska prostorového i časového), a aby byly plánované a administrativně nenáročné. Hlavním a zároveň nejdůležitějším zdrojem financování potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru jsou nenávratné příjmy územních rozpočtů: které „...představují finanční vztahy tvorby územních rozpočtů na principu nenávratnosti, neekvivalentnosti a nedobrovolnosti“⁴⁸

Roste tendence posilování vlastních příjmů územních rozpočtů, tzn. takových příjmů, kde o struktuře a objemu může rozhodovat územní samospráva (tzn. nezávislé na centrální úrovni vlády)⁴⁹. Prostřednictvím růstu vlastních nenávratných příjmů v územních rozpočtech, může dojít k dosažení finanční soběstačnosti jednotlivých obcí a regionů⁵⁰.

Vzhledem k tomu, že územní rozpočet se člení na běžnou a kapitálovou část rozpočtu, tak i pro příjmy je důležité členění na běžné a kapitálové příjmy. Většina běžných příjmů územního rozpočtu se každoročně opakuje. Bývají určeny na takové potřeby, které se opakují každý rok jako např. na provozní výdaje, zabezpečení lokálních veřejných statků. Člení se dle charakteru a původu. Kapitálové příjmy jsou jednorázové příjmy např. účelová investiční dotace na konkrétní investici. Tyto příjmy jsou účelové a lze je využít k financování dlouhodobých potřeb. Člení se na příjmy vlastní (příjmy z prodeje nehmotného majetku) a na příjmy přerozdělovacích procesů. Příjmy mohou být plánované a neplánované⁵¹.

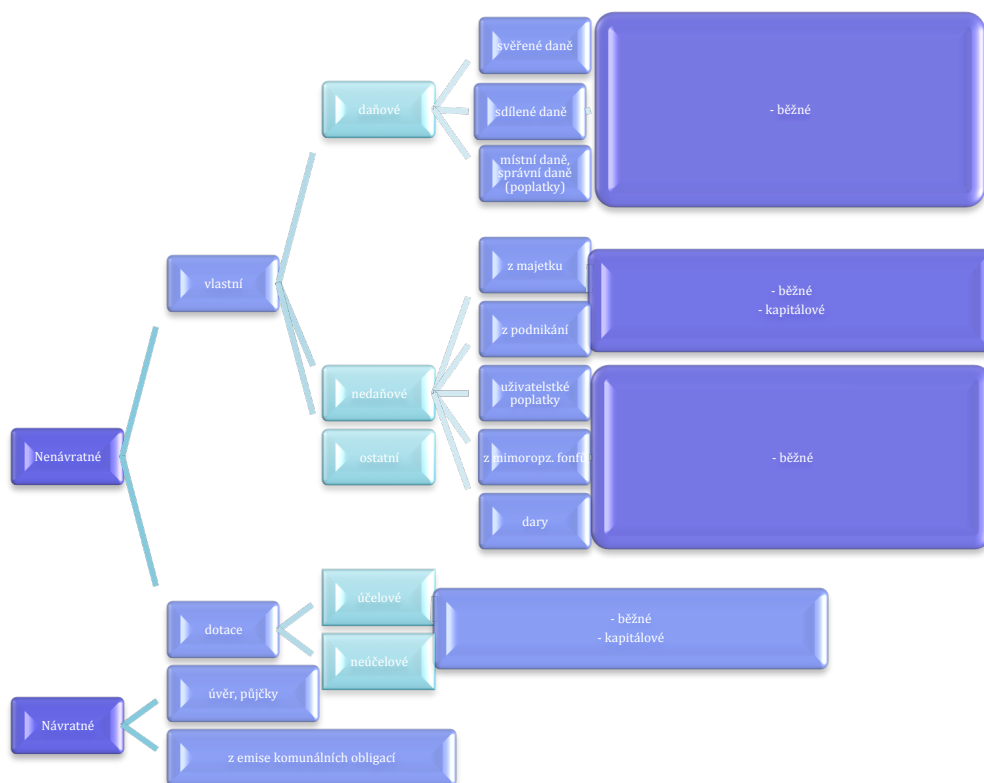
⁴⁸ PEKOVÁ, J, *Finance územní samosprávy*, Wolters Kluwer ČR, 2011, s. 237-241

⁴⁹ PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*, GRADA Publishing, a.s., Praha 2015, s. 75

⁵⁰ <https://www.mvcr.cz/clanek/nektere-otazky-zajmove-samospravy-a-jeji-cinnost.aspx>

⁵¹ <https://www.mvcr.cz/clanek/nektere-otazky-zajmove-samospravy-a-jeji-cinnost.aspx>

Obrázek 5 - Příjmy územního rozpočtu – obecné schéma

Zdroj: Vlastní zpracování dle PEKOVÁ, J, *Finance územní samosprávy*, Wolters Kluwer ČR, 2011, s. 241.

1.4.3. Analýza struktury výdajů územního rozpočtu

Do jisté míry jsou výdaje určovány i příjmovou stránkou územního rozpočtu. Rozsah výdajů územních samosprávných celků je ovlivněn rozpočtovým omezením ze strany příjmů, a také odpovědností a pravomocí obcí a regionů na zabezpečení veřejných statků a dalších úkolů⁵².

Výdaje jsou členěny z různých hledisek, a to podle ekonomického hlediska, což jsou běžné výdaje a kapitálové výdaje. Běžné výdaje, které znamenají opakující se výdaje a financují se jimi běžné potřeby v daném rozpočtovém roce, např. mzdy, nákup materiálu, vody, paliv, sociální dávky. Kapitálové výdaje jsou určeny pro dlouhodobé investiční akce, které přesahují rozpočtový rok. Výdaji na pořízení nových investic se myslí např. nákup

⁵² PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*, GRADA Publishing, a.s., Praha 2015, s. 192

pozemků, pořízení budov. Podle hlediska rozpočtové skladby, kde je důležité druhové členění výdajů, které je závazné a funkční, se dále třídí na běžné – neinvestiční výdaje a kapitálové - investiční výdaje⁵³. Členění běžných i kapitálových výdajů podle závazné rozpočtové skladby využívají všechny země.⁵⁴ Rozpočtová skladba dále člení výdaje na nenávratné, které představují větší část, a na návratné, zde je příkladem návratná finanční pomoc občanům při povodních. Hledisko podle infrastruktury, což jsou výdaje na ekonomickou infrastrukturu, které zahrnují výdaje na výrobní účely a výdaje na sociální infrastrukturu, jako jsou výdaje na vzdělání, péči o zdraví nebo výdaje na provoz sociálních zařízení⁵⁵. Ekonomická infrastruktura je též někdy označována jako technická vybavenost a sociální infrastruktura bývá označována také jako občanská vybavenost⁵⁶. Dalším hlediskem je funkce veřejných financí, kdy se výdaje člení na alokační, kam patří výdaje na nákup zboží, také se mohou použít na uhrazení ztráty vlastních podniků, kde je obec či kraj zakladatelem, a na výdaje pro čistě veřejné statky a smíšené statky. Další skupinou jsou poplatkové služby. Podle funkcí veřejných financí členíme výdaje na redistribuční, které souvisí s peněžními transfery obyvatelstvu a výdaje stabilizační. A hlediskem je rozpočtové plánování, kde plánované výdaje se dají přesně určit předem a ty neplánované jsou vlastně nahodilé, resp. se jedná o překročení plánovaných výdajů.⁵⁷

⁵³ PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*, GRADA Publishing, a.s., Praha 2015, s. 194-195

⁵⁴ PEKOVÁ, J, *Finance územní samosprávy*, Wolters Kluwer ČR, 2011, s. 281

⁵⁵ PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*, GRADA Publishing, a.s., Praha 2015, s. 194-198

⁵⁶ PEKOVÁ, J, *Finance územní samosprávy*, Wolters Kluwer ČR, 2011, s. 284

⁵⁷ PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*, GRADA Publishing, a.s., Praha 2015, s. 194

2. Empirická část

2.1. Charakteristika obce Hanušovice

Obec Hanušovice se nachází v hlubokých údolích v Olomouckém kraji. K 01. 01. 2020 čítá 3117 obyvatel, rozložení obyvatelstva obce je 50,3 % ženy a 49,7 % muži. Obec se rozkládá na ploše 36,81 km². Jak bylo uvedeno výše, obec Hanušovice má schválený rozpočet na rok 2020 v příjmech 80 753 434,00 Kč, financování (změna stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech) v částce 31 116 816,00 Kč a výdaje celkem 111 870 250,00 Kč.

2.1.1. Historie

První zmínka o Hanušovicích se nachází v listině šlechtice Jana Wustehuba z roku 1325. Zmíněný šlechtic tehdy odevzdal cisterciáckému klášteři v Kamenci městečko Goldek, což je dnešní Staré Město pod Sněžníkem, s deseti dalšími vesnicemi. Jedním z bodů, které ohraničovaly postoupené klášterní majetky, byly pozemky obce Joannis villa, kterou němečtí osadníci nazývali Hannsdorf, v překladu do češtiny Hanušova či Janova ves. Názvy těchto kolonizačních vsí vznikaly dle jmen svých lokátorů, kteří je zaměřili a založili. Hanušovice založil Hans či Hanuš, který se po vystavění stal prvním rychtářem. První zmínka z poloviny 14. století se dotýká farního kostela sv. Mikuláše⁵⁸, jež je památkově chráněný farní kostel. Dokonce se předpokládá, že dříve byl kostel dřevěný, ale dnes stojící kostel byl postaven v roce 1656 v renesančním slohu a do dnešní podoby byl přestavěn v roce 1738, jeho umístění bylo ve středu obce⁵⁹, a to do doby, než koncem 16. století na jižním okraji Hanušovic vznikla nová ves Holba, která se v roce 1923 administrativně přičlenila k Hanušovicím, které byly povýšeny na městyse. Dnes už se tak kostel nachází v tzv. horní vsi.

V roce 1975 byly Hanušovice povýšeny na město. O dva roky později byl schválen i jejich nový městský znak v podobě modrého štítu se zlatou hlavou, v ní modrý

⁵⁸ Doubravský Zdeněk, Mezer Miloš a další, *Hanušovice*, Město Hanušovice, 2015, s. 15-16

⁵⁹ Gába Zdeněk, Jokl Václav, *Hanušovice v proměnách času*, Veduta, Štítý, 2010, s. 16-19

květ lnu s jehličnatým stromem po stranách, pak v hlavním poli stříbrné ozubené kolo a pod ním dva zkřížené zlaté klasy⁶⁰, který je znázorněn na obrázku níže.

Obrázek 6 - Znak města Hanušovice

Zdroj: www.hanusovice.cz

Návrh vlajky pak představuje ideální a klasické heraldicko-vexilologické řešení, kdy je znak převeden, tzv. rozpuštěn, do vlajkového listu o stranovém poměru šířky k délce 2:3 (dle státní vlajky České republiky). Taková vlajka je i laikem plně identifikovatelná svou shodou s historickým znakem, ze kterého vychází a jehož podobu opakuje.

2.1.2. Geografie

Obec Hanušovice leží v Olomouckém kraji v podhůří Jeseníků a zároveň Kralického Sněžníku. Rozkládá se na ploše 3 681 hektarů v nadmořské výšce, kde nejnižší místo Hanušovic má 372 m n. m. a nejvyšší 992 m n. m. Územně se Hanušovice rozprostírají na soutoku tří řek Moravy, Krupé a Branné⁶¹.

⁶⁰ <https://www.liechtensteinove.cz/cz/objekt/hanuovice-hannsdorf/617/>

⁶¹ Doubravský Zdeněk, Mezer Miloš a další, *Hanušovice*, Město Hanušovice, 2015, s. 5

Obrázek 7 - Geografická poloha obce

Zdroj: Google maps

Součástí města jsou okolní malé obce a osady, a to Hynčice nad Moravou, Potůčnick, Vysoké Žibřidovice a Žleb, které mají vlastní katastr.

Hynčice nad Moravou (Heinzendorf an der March) se rozkládají na ploše 486 hektarů v nadmořské výšce 642 m. n. m. Jsou lemovány řekou Branou a tokem Moravy. Název Hynčice je odvozen od jména Hynek nebo Hynec, Heinz⁶².

Potůčnick, jehož katastr má rozlohu 276 hektarů a leží v Hanušovické vrchovině v nadmořské výšce 550 m. n. m., byl založen v 16. století. V pramenech je uváděno jako Lautepoch, Lauttrpoch, Lauterpach, Lauterbach, který vychází ze složeniny „lauter“ v překladu čistý a „Bach“ jako potok. V jeho katastru leží poutní místo sv. Anny s malou kaplí, v místech Zadního lesa (Hinterbusch) vytéká voda, které jsou přisuzovány léčivé účinky⁶³.

Vysoké Žibřidovice (Hohen Seibersdorf) o rozloze 897 hektarů s nadmořskou výškou v nejnižším bodě 435 m. n. m. a nejvyšším bodem 992 m. n. m. Dříve se jednalo o poměrně velkou, čistě zemědělskou ves⁶⁴.

Žleb, dříve Valteřice, německy Waltersdorf, s katastrálním územím o rozloze 620 hektarů s nadmořskou výškou v rozmezí 412 až 700 m. n. m. Název Žleb je vcelku výstižný, neboť osada se rozprostírá v rozevírajícím se žlebu v údolí Žlebského potoka.

⁶² Doubravský Zdeněk, Mezer Miloš a další, Hanušovice, Město Hanušovice, 2015, s. 247

⁶³ Tamtéž s. 267–276

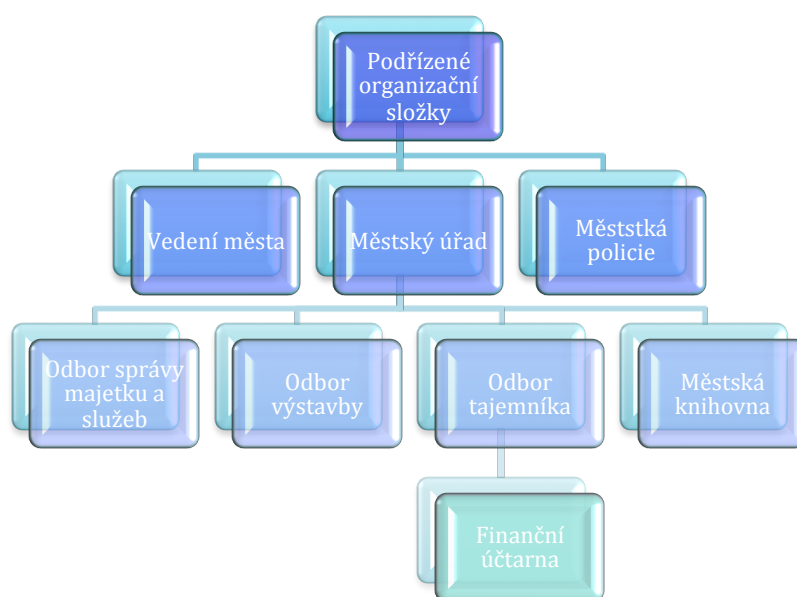
⁶⁴ Tamtéž s. 281

Zástavba odpovídá kopaničářskému stylu. Existuje zde přírodní zajímavost Žlebský vodopád⁶⁵.

2.1.3. Samospráva obce

Městský úřad Hanušovice se řídí při výkonu samostatné působnosti obecně závaznými právními předpisy, ale také usneseními zastupitelstva města (15 členů) a rady města (5 členů), směrnicemi a nařízeními starosty a tajemníka. Při výkonu přenesené působnosti se úřad řídí obecně závaznými právními předpisy. V samostatné působnosti plní úřad úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo města, rada města, starosta nebo tajemník. Dále napomáhá výborům zastupitelstva města a komisím rady města v jejich činnosti. Spolupracuje také s organizačními složkami zřízenými městem, které jsou znázorněny ve struktuře níže a usměrňuje po odborné a metodické stránce jejich činnost. V přenesené působnosti plní úkoly svěřené obci ve státní správě s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny jak zastupitelstvu města, tak radě města⁶⁶.

Obrázek 8 - Organizační složky zřízené městem

Zdroj: Vlastní zpracování dle <https://www.hanusovice.info/mesto/kontakty/subjekt-mesto-hanusovice-30.html>

⁶⁵ Doubravský Zdeněk, Mezer Miloš a další, Hanušovice, Město Hanušovice, 2015, s. 289

⁶⁶ <https://www.hanusovice.info/urad/>

Úřad města Hanušovice je správním obvodem vymezen dle § 7 vyhlášky MV ČR č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů, jež vykonává přenesenou působnost na území města Hanušovice, Staré Město, Kopřivná, Malá Morava, Jindřichov, Branná, Vikantice a Šléglov. Městský úřad Hanušovice je pověřený vedením matrik, zajišťující matriční agendu, a to jak pro obec Hanušovice, tak pro obce Kopřivná, Malá Morava a Jindřichov, dle vyhlášky č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tento úřad je také obecným stavebním úřadem pro obce Hanušovice, Staré Město, Kopřivná, Malá Morava, Jindřichov, Branná, Vikantice a Šléglov, vycházející z § 13 odst. 1 písm. d) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. Dále zajišťuje přestupkovou agendu pro obce Jindřichov, Bohdík, Branná, Malá Morava a Kopřivná dle § 63 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů, a to na základě veřejnoprávních smluv, uzavřených mezi obcemi⁶⁷.

Městský úřad Hanušovice je dle zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů, podpůrným zapisujícím orgánem pro veřejné funkcionáře do Centrálního registru oznámení. Správním orgánem pro podpůrný orgán města Hanušovice je Městský úřad Šumperk⁶⁸.

2.1.4. Hlavní socioekonomické ukazatele obce a jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy

Analýza je rozdělena do dvou částí, z nichž první je věnována demografickému vývoji daného území, druhá část je zaměřena na situaci na trhu práce z pohledu zaměstnanosti a nezaměstnanosti, která ústí k tendenci výskytu kriminality. Výsledkem pak bude vyhodnocení jejich vlivu na vývoj a fungování místní samosprávy.

K 01. 01. 2020 v Hanušovicích trvale žije 3 117 obyvatel.⁶⁹ V demografické struktuře obce nepatrně převažují ženy a to 50,34 %, což je znázorněno v grafu 1.

⁶⁷ PROVAZNÍKOVÁ, R., Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe, GRADA Publishing, a.s., Praha 2015, s. 192

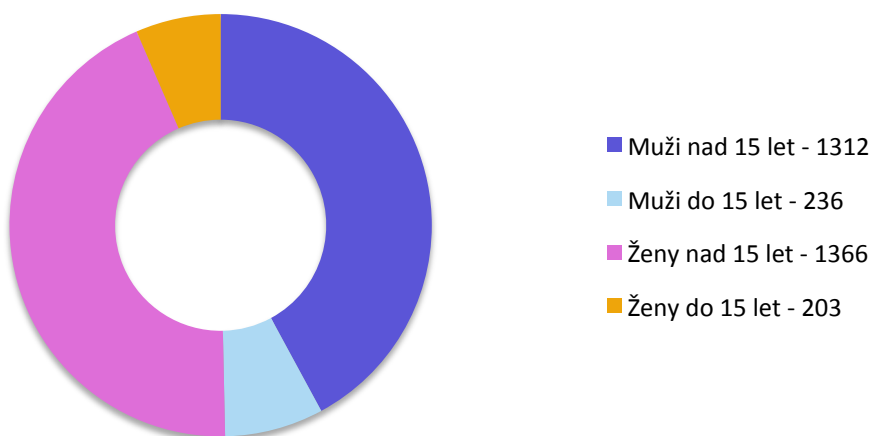
⁶⁸ <https://www.justice.cz/web/msp/stret-zajmu>

⁶⁹ <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/4499/hanusovice/pocet-obyvatel/>

Tabulka 2 - Počet obyvatel v obci Hanušovice k 01. 01. 2020

Muži do 15.let	Muži nad 15.let	Ženy do 15.let	Ženy nad 15.let	Celkem
236	1 312	203	1 366	3 117

Zdroj: Vlastní zpracování dle <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/4499/hanusovice/pocet-obyvatel/>

Graf 1 - Počet obyvatel v obci Hanušovice v roce 2020

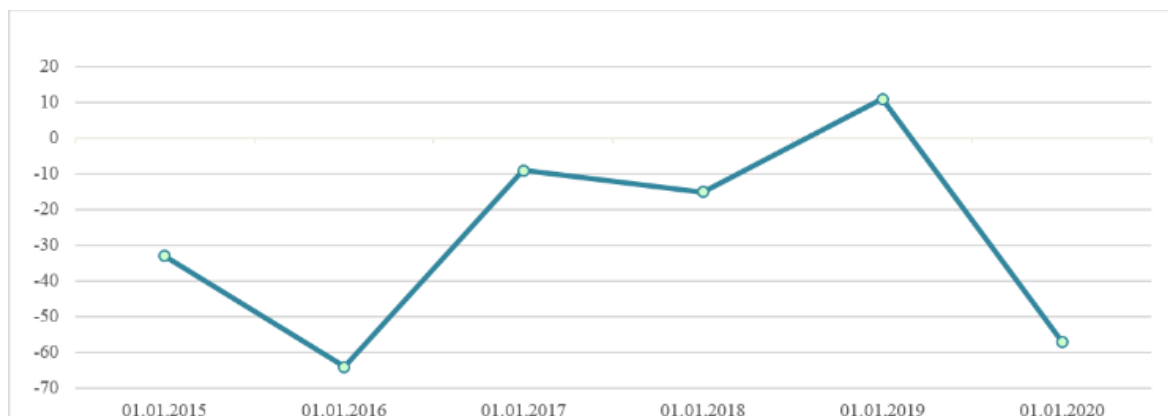
Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 3 – Pohyb obyvatelstva obce Hanušovice v letech 2015–2020

Rok	Stav k 1.1.	Narození	Zemřeli	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Stav k 31.12
01.01.19	3 169	27	-39	73	-124	-12	-51	39	3 117
01.01.18	3 159	31	-32	93	82	-1	11	10	3 169
01.01.17	3 166	30	-35	95	97	-5	-2	-7	3 159
01.01.16	3 181	28	-34	70	79	-6	-9	-15	3 166
01.01.15	3 251	23	-31	51	113	-8	-62	-70	3 181

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Graf 2 - Změny počtu obyvatel obce Hanušovice za jednotlivé roky

Zdroj: Vlastní pracování

Od sledovaného roku 2015 počet obyvatel klesal a v roce 2017 zde žilo 3159 obyvatel. Pouze v roce 2018 počet obyvatel rostl vlivem migrace. V předchozím roce 2019 byl zaznamenán velký úbytek obyvatelstva, což bylo způsobeno odlivem Romských občanů na základě opatření místní samosprávy, která rozhodla o zapojení romské menšiny do hlídání veřejného pořádku na pozici strážníka městské policie. Jde o tzv. antikonfliktní tým, což je plně v souladu s vytvořeným Plánem prevence kriminality ve městě Hanušovice na léta 2016–2021, který navazuje a vychází ze Strategie prevence kriminality Olomouckého kraje pro období 2013–2016, kdy byly jako velký zdroj kriminality identifikovány mimo jiné následující faktory:

Vysoká nezaměstnanost

Zhoršující se ekonomická situace obyvatelstva

Nedostatečná nabídka pro volnočasové aktivity

Nedostatek finančních prostředků na prevenci kriminality v samotném rozpočtu města

Vytvoření antikonfliktních týmů se tak ve světle těchto faktorů, společně s dalšími opatřeními (viz. dále), jevílo jako logickým krokem v boji s narůstající mírou kriminality, i s ohledem na proměnlivou národnostní skladbu obyvatel a problém vznikajících sociálně vyloučených lokalit. Inspirací pro jejich vytvoření pak byly obdobné koncepce měst s velkým výskytem sociálně nežádoucích jevů jako Trmice, Havířov či Ústí nad Labem. Naproti tomu jako problematické a nevyhovující by se mohlo jevit užití tohoto institutu v Praze v rámci zákazu kouření, fungování těchto antikonfliktních týmů však bylo

založeno na jiném základě. Obecně však lze uzavřít, že existence a působení antikonfliktních týmů v Hanušovicích je veskrze krátké a na bližší evaluaci jejich efektivity je potřeba ještě více času. Jejich zřízení je však obyvateli přijímáno víceméně kladně.

Snahou města problém zvyšující se míry kriminality řešit je i investice do Městského kamerového a dohlížecího systému, který má na dohlížet na problémové lokality a zabránit protiprávnímu jednání. Z analýzy vyplývá, že za nejproblematictější jsou v Hanušovicích považovány lokality okolo veřejných prostranstvích u dvou místních barů, dále u supermarketu Penny a nádraží Českých drah. Všechny tyto lokality se nacházejí na území, které spadá pod plán urbanistického rozvoje města v souvislosti se zřízením a revitalizací přirozeného centra města, viz dále.

Dále se jedná o zapojení dlouhodobě nezaměstnaných obyvatel do úklidových služeb v sekci technických služeb města. Vedení města tím chtělo docílit zapojení rizikových skupin obyvatel do veřejného života. Nicméně dle dlouhodobých prognóz budoucího vývoje počtu obyvatelstva bude i tak populace Olomouckého kraje, kam spadá město Hanušovice, v následujícím období mírně ubývat a migrace se tak bude čím dál větší měrou podílet na skladbě obyvatelstva. Proto již nyní si místní samospráva stanovila cíl, kdy vytyčila jednotlivé vyloučené části města, ve kterých žijí sociálně ohrožené skupiny, aby tímto podchytila jejich možnou kriminalitu, lichvu a jiné sociálně nežádoucí jevy a tím zabezpečila větší ochranu a bezpečí obyvatel. Také pro udržení aktivního obyvatelstva se snaží vytvořit adekvátní podmínky pro volnočasové aktivity (viz bod 3.1.3), vizí dlouhodobého rozvoje města Hanušovic, která vychází z urbanistického projektu.

Dalším problémem, se kterým se vedení města potýká, je současná demografická situace, tedy stárnutí obyvatelstva obecně. V tomto ohledu nejde pouze o fenomén Hanušovic, ale jedná se o celoevropský trend. Tento trend tak bude do budoucna představovat stále větší zátěž veřejných rozpočtů, zdravotnického, bytového a důchodového systému a systému sociálních služeb. Patrná je i vzrůstající viktimizace osob důchodového věku, což souvisí s nízkou mírou informovanosti této skupiny osob ohledně prevence kriminality. Jak je nasnadě, nejedná se o problém, který by mohl být úspěšně řešen jediným zásahem, nýbrž vyžaduje multikoncepční a multiinstitucionální přístup. V souvislosti s tímto problémem se též pojí změna skladby českých domácností,

což je patrné i na příkladu Hanušovic. Vznik sociálně vyloučených lokalit je pak pouhou špičkou ledovce, ačkoli je pravdu, že v těchto lokalitách jsou uvedené problémy o to markantnější. Logickým vyústěním je pak zvyšující se míra zadluženosti domácností, přístup k bydlení je často zatížen diskriminací, dochází k rozmachu lichvářských praktik a obchodu s chudobou. V prostředí Hanušovic dochází ke vzniku takových lokalit především podnikatelskou činností – odkupem levných a často nevyhovujících nemovitostí, ze kterých jsou následně vytvořeny ubytovny a levné podnájemní bydlení, ve kterém se kumulují osoby nejvíce ohrožené chudobou a sociálním vyloučením a s ohledem na nedostatek kapacit zařízení sociálních služeb též lidé důchodového věku s nejnižšími příjmy. V těchto lokalitách pak ke skupinám seniorů, coby osob nejohroženějších, přibývá skupina další – děti a mládež. Krom nedostatečného přístupu ke vzdělání a volnočasovým aktivitám se zde rozmáhá i užívání drog, jak lehkých, tak i a tvrdých, a to právě především u mládeže.

Jelikož se jedná o skutečně obširný problém, město samo nemá dostatečné prostředky, hmotné i nehmotné, k tomu, aby se zasadilo o větší integraci a nápravu vzrůstající tendence. Nutná je spolupráce všech angažovaných institucí, neboť možnost přímého ovlivnění obcí ze strany státu je zde velice limitovaná. Nutné je vyzdvihnout význam terénní sociální práce, jejíž působení ve vyloučených lokalitách je z hlediska prevence naprosto nezastupitelné. Vedení města se tedy, mimo činnost obecních a jiných veřejných orgánů, jako jsou například Koordinační skupina sociálních služeb a prevence kriminalit, která má na starosti komunitní plánování sociálních služeb, Probační a mediační služba či Městská policie Hanušovice, snaží podporovat aktivity nestátních neziskových organizací, např. SPOLEČNĚ – JEKHETANE, o.p.s., MAS Horní Pomoraví, o.p.s., PONTIS Šumperk, o.p.s., Společnost Podané ruce, o.p.s., Informační středisko pro seniory a občany se zdravotním postižením a Půjčovna kompenzačních pomůcek, Denní stacionář VOLBA, Kontaktní a poradenské centrum KRÉDO či Armáda spásy a Charita Šumperk. Jak je z uvedeného výčtu patrné, v oblasti existuje velká spousta organizací působící na tomto poli, spolupráce s vedením města pak probíhá na informačním, metodickém, koordinačním základu a finanční podpoře, byť, jak bylo uvedeno výše, v tomto směru jsou možnosti obce značně limitované. Nicméně pouze společným působením a vzájemnou podporou aktivit jednotlivých aktérů může dojít ke skutečnému zlepšení nastalé situace a zlepšení sociálních poměrů v regionu.

Neméně důležitá je pak podpora primární prevence formou přednášek pro školní mládež, seniory, tvorba propagačních materiálů, prezentace preventivních aktivit a informací, práce s dětmi a mládeží rámci volnočasových aktivit, ale i třeba záměr vzniku komunitního centra, jako společného prostoru pro setkávání lidí, žijícího na území města, které lze dále využívat pro osvětovou činnost, pořádání různých akcí, vzdělávání, volnočasové aktivity, a jiné. V rámci těchto opatření jsou městem podporovány následující spolky a jiné instituce, které v tomto směru též plní preventivní a výchovnou úlohu.

Spolek K2 Hynčice, o. s., který organizuje různé kulturní akce rodiny, pro děti a mládež⁷⁰. Duha, sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi, vykonávající pravidelnou organizovanou činnost pro děti a mládež s tematikou sport, příroda, soutěže, akce. Život a zdraví, z.s.,⁷¹ který se zabývá organizováním různých akcí pro širokou veřejnost, motivován výraznou snahou multikulturního pojetí a prointegračního charakteru Klub60+Hanusovice⁷², sdružení seniorů, pořádající pravidelně akce pro své členy i pro veřejnost v mnoha oborech lidské činnosti ZO AVZO Hanušovice, které se podílí se na různých akcích pro veřejnost, akcích pro děti a mládež⁷³. SVP Hanušováček, což je sportovní klub zajišťující sportovní akce pro různé věkové skupiny dětí a mládeže a také pro širokou veřejnost, a to v tradičních sportech, ale také sportech fyzicky nenáročných, a v neposlední řadě, vzniklá již během nového volebního období (2018–2022), Aktivní kulturní komise, která zajišťuje kulturní akce po celý rok.

Veškeré tyto aktivity jsou financovány převážně z finančních prostředků z rozpočtu města Hanušovice, jejich financování je však zajištěno i prostřednictvím vypsaných dotačních titulů z prostředků kraje, MPSV, MMR, ESF a jiných subjektů za finanční spoluúčasti města. Často je také využíváno sponzorských příspěvků, darů, dotací a jiných zdrojů.

Jak je z výše uvedeného patrné, jedná se o problém, jehož aktuálnost bude nadále vzrůstat, proto je nezbytné, aby mu vedení obce i v následujících letech věnovalo zvýšenou pozornost a vyvinulo potřebné úsilí při snaze o jeho řešení. Jelikož se jedná o problém, který se naprosto přímo a těsně přimyká ke kvalitě života ve městě, ale odráží se

⁷⁰ <https://k2hyncice.estranky.cz/>

⁷¹ <http://hanusovice.casd.cz/?cat=36>

⁷² <https://klub60.wgz.cz>

⁷³ <http://www.avzo-hanusovice.cz>

i v sousedských a mezilidských vztazích, míra úspěšnosti při jeho řešení i pozornost, jaká je mu stran vedení města věnována se zcela jistě draží na výsledku následujících komunálních voleb. Každopádně lze uzavřít, že ignorace či selhání při nalezení účinného řešení uvedeného problému by mohlo Hanušovice uvrhnout do pozice regionu s vysokou mírou sociálně nežádoucích, což by již vysoce převyšovalo možnosti nápravy, které má sama obec, jako se tomu stalo například v případě měst Kladna či Ústí nad Labem a Trmic.⁷⁴

Zda se tyto problémy odrazily na výsledku posledních voleb, kdy byl zvolen za starostu nově Marek Kostka, je možná usuzovat z odpovědí zastupitelů, se kterými byly provedeny pohovory, viz příloha č. 1 a 2:

3. Jak vnímáte to, proč lidi volili Marka Kostku? Chtěli změnu? Myslíte, že viděli částečně ten „koloběžkový“⁷⁵ úspěch? Z voleb je patrné, že Marek Kostka dostal méně hlasů než Ivana Vokurková, proč tedy zastupitelstvo přistoupilo ke zvolení právě Marka Kostky jako starosty?

Zastupitelka Olga Schwarzerová:

Změna: Marek Kostka, z mého pohledu to změnu chtělo, já to tak cítím. Stojím si za svým, že výkon funkce starosty by měl vykonávat chlap. To, že měla p. Vokurková více hlasů, je především věkovou hranicí jejich voličů – důchodci, jimž nedochází potřeba změny chodu města. Mladší věková hranice, která je v oslabení v městě, volila p. Kostku, nás. Ví, že stojíme za změnou, která je nutná. Proto vznikla koalice, která zvolila ze svého středu p. Kostku. Ano, nutno podotknout o jeden hlas zastupitelů.⁷⁶

Zastupitel František Felner, Ing.:

To je otázka, jak se na to podíváme. Podle mě nejde jednoznačně určit proč? Je to více souvislostí, které jsou propojeny – hlasovalo více mladých, tradiční strany neměli žádnou kandidátku, takže ty lidi nevolili, protože neměli koho, dále neinformovanost

⁷⁴ <https://www.hanusovice.info/organizace/>; Strategie prevence kriminality Olomouckého Kraje; https://www.hanusovice.info/?hledej=pl%C3%A1n+prevence+krimi&search-words-type=allWords&kde_hledat=vsude&sortby=created&cas=all&doba=1&casod=&casdo=&lang=cs

⁷⁵ Rodina založila a vlastní úspěšnou firmu vyrábějící koloběžky.

⁷⁶ Olga Schwarzerová, Příloha č.1, otázka č. 3

o kandidátech, volební kampaň některého sdružení trošku připomínala americký styl v superlativech atd. No a na základě tohoto se zvolil starosta – viz odpověď bod 2 výše.⁷⁷

⁷⁷ František Felner, Ing., Příloha č.2, otázka č. 3

3. Volby do zastupitelstva obce a jejich porovnání

3.1. Volby 2010

Na podzim 15. 10. - 16. 10. 2010 se uskutečnily řádné komunální volby do zastupitelstva obce, kandidovalo 5 volebních stran (KDU-ČSL, KSČM, NEZÁVISLÁ VOLBA, ČSSD a Hanušovičtí nezávislí) a bylo voleno celkem 15 zastupitelů. V seznamu bylo celkem 2764 voličů, vydaných a odevzdaných obálek bylo 1053, volební účast tedy byla nízká, a to 38,1 % s 13 623 platnými hlasy. Volby vyhrála strana Hanušovičtí nezávislí, která získala 4219 platných hlasů. S velkou převahou hlasů získala nejvíce hlasů za tuto stranu Ivana Vokurková s počtem 547 platných hlasů, hned za ní byl její manžel Ivo Vokurka se 459 hlasy. Ivana Vokurková byla v tomto roce zvolena všemi 15-ti členy zastupitelstva starostkou obce.⁷⁸

3.2. Volby 2014

Na podzim 10. 10. - 11. 10. 2014 se konaly řádné komunální volby do zastupitelstva obce, kandidovalo 5 volebních stran (KDU-ČSL, KSČM, NEZÁVISLÁ VOLBA, ČSSD a Hanušovičtí nezávislí) a bylo voleno celkem 15 zastupitelů. Celkem bylo 2694 voličů v seznamu, vydaných a odevzdaných obálek bylo 1021, volební účast byla opět nízká, a to 37,9 % s 13628 platnými hlasy. Nejvíce hlasů získala strana Hanušovičtí nezávislí s počtem 5779 hlasů, nejvíce hlasů získala Ivana Vokurková, a to počet 627 hlasů a byla zvolena starostkou, jako místostarosta byl zastupitel zvolen Štefan Fatura, který získal 500 platných hlasů od voličů.⁷⁹

3.3. Volby 2018

Na podzim 05. 10. - 06. 10. 2018 se uskutečnily řádné komunální volby do zastupitelstva obce, kandidovalo 5 volebních stran (ODS, KDU-ČSL, Generace Y, Hanušovičtí nezávislí, NEZÁVISLÁ VOLBA) a bylo voleno celkem 15 zastupitelů. Celkem bylo 2616 voličů v seznamu, vydaných a odevzdaných obálek bylo 1240, volební účast byla nízká a to 47,4 %. Nejvíce hlasů získala strana Hanušovičtí nezávislí, a to s počtem 6796 hlasů. V tomto roce poprvé kandidovala nová strana Generace Y, která

⁷⁸ <https://www.volby.cz/>

⁷⁹ <https://www.volby.cz/>

byla na druhém místě s počtem 3469 hlasů. V tomto roce byl zastupiteli zvolen starosta obce Marek Kostka.⁸⁰

Tabulka 4 - Výsledky voleb z hlediska stran

Kandidátní listina		Hlasy		Počet mandátů
číslo	název	abs.	v %	
1	ODS	2 186	13,18	2
2	KDÚ-ČSL	1 032	6,22	1
3	Generace Y	3 469	20,91	3
4	Hanušovičtí nezávislí	6 796	40,96	6
5	NEZÁVISLÁ VOLBA	3 109	18,74	3

Zdroj: Vlastní zpracování

<https://www.volby.cz/pls/kv2018/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=2&xnumnuts=7105&xobec=535532&xstat=0&xvyber=0>

V komunálních volbách Hanušovic 5. - 6. října 2018 měla Generace Y tento volební program: Chcete pro své děti kvalitní bydlení?; Jste mladí, pracující, ale nemáte kde začít?; Necítíte se tu bezpečně?; Co budete dnes dělat, když máte volno?; Kdy zde naposledy byla možnost někam vyrazit?; a další, tím si tak strana zajistila příliv nových voličů, nejen, že využila místní noviny (09/2018), kde byl program uveden, ale také zajistila billboard ve městě, jež upoutal místní občany a do podvědomí mladých lidí se dostal prostřednictvím sociálních sítí (facebook)⁸¹,

Během tří volebních období byla lokální politika téměř nestraničná. Nikdo ze zastupitelů nebyl členem politické strany, i když velká část z nich kandiduje na kandidátních listinách politických stran. Výjimkou byla pouze Vlasta Halfarová, jež byla zvolena v roce 2010, a byla členem politické strany ČSSD. Druhou výjimkou byl Ing. František Felner, který byl zvolen ve všech třech obdobích do zastupitelstva města. Jeho politická příslušnost patří ke KDU-ČSL. Ovšem ani tak stranická příslušnost významně neovlivňuje rozhodování zastupitelstva.

⁸⁰ <https://www.volby.cz/>

⁸¹ <https://www.vasegenerace.cz/aktuality/volebni-program/>

Po volbách v roce 2010 byla mezi zastupiteli spíše přátelská atmosféra, i když opozice dávala najevo, že s volbou starostky a jiných členů, kteří se dostali do vedení, nesouhlasí. V roce 2014 opozice již přitvrdila, stále nesouhlasí s vedením obce a dělá vše proto, aby dosáhla změny. V roce 2018 bylo docíleno změny, kdy byl zvolen nový starosta.

Volební účast v obci Hanušovice je velice nízká, v roce 2010 byla účast jen 38,1 %, v roce 2014 o něco nižší, a to 37,9 %, v roce 2018 byla volební účast vyšší ve srovnání s předchozími volebními období, a to 47,4 %. Zatímco ve volebních obdobích 2010 a 2014 byla zvolena zastupiteli obce starostkou Ivana Vokurková, ta zároveň získala i nejvíce hlasů od voličů, tak v roce 2018 byl zvolen zastupiteli obce starostou Marek Kostka, i přesto, že jeho volební strana se umístila jako druhá při komunálních volbách a on sám získal 289 platných hlasů. Z komunálních voleb v obci Hanušovice vyplývá, že občané obce nemají příliš velký zájem o politické dění obce, a to vzhledem k jejich účasti⁸².

Co se lokální politiky a existence opozice mezi zástupci různých kandidátních listin týče, není až tak viditelná, jak vyplývá i z rozhovoru se členy zastupitelstva. Ve sledovaném městě tedy chybí opozice jako trvalejší uskupení, které by vystupovalo kriticky vůči vedení města. Ačkoli rozhodování zastupitelstva mělo více méně povahu deliberativního zvažování optimálních řešení, nebylo tak znemožněno zásadními odlišnými zájmy. Samozřejmě existovali rozepře, ale cíl, ke kterému směřují, je v zásadě obdobný.

Jednání tak probíhalo vždy nekonfliktně. Kdy ovšem byl tak trochu bouřlivý příliv nových myšlenek, bylo dle rozhovorů na zasedání místního zastupitelstva po volbě starosty (2018), což se dalo předpokládat, když nastala změna v leadershipu. I tato vlna mírného nevole se uklidnila, což do budoucna snad umožní zastupitelstvu spolupracovat a vkládat jasné připomínky a náměty k řešeným problémům, jež přispějí ku blahobytu obyvatel města Hanušovice. Spory tak nastávají spíše z odlišných individuálních představ o vývoji obce nebo z odlišných názorů na potřebnost a proveditelnost různých služeb.

⁸² www.volby.cz; Bernard, J., Komunální politika malých obcí a její neformální aspekty

Ostatně jak vyplývá i z provedených rozhovorů, viz příloha č. 1 a 2:

1. Probíhá jednání zastupitelstva ve volebním období 2018-2022 v nekonfliktní atmosféře a vládne mezi jednotlivými zastupiteli dostatečná kolegiální či nikoliv?

Zastupitelka Olga Schwarzerová:

V prvním roce byla situace opravdu kritická, vládly emoce, nevraživost až osobní útoky. Nutno podotknout, že ze strany opozice. Z našich řad nikdy nevyšly první útoky. Ale v současné době se situace uklidňuje, nejsou znát osobní útoky, spíše rozdílné pohledy na plánování, ale o kolegiálnosti si myslím to ještě není.⁸³

Zastupitel František Felner, Ing.:

Je to relativní. Je to určitý obraz – průřez celé naší společnosti, vztahů mezi námi. Někdy to bylo lepší jindy horší. Možná na začátku tohoto volebního období tam bylo spíše více emocí. Někdo mohl mít pocit zklamání, někdo pocit, že to teď zachrání.⁸⁴

2. Na druhou stranu vzhledem rovněž kvůli spíše dobrovolnicko-amatérskému pojetí role zastupitelů, projevuje se v rozhodování nižší schopnost kritické analýzy jednotlivých řešených problémů a omezené možnosti strategického plánování či dochází k zásahu opozice?

Zastupitelka Olga Schwarzerová:

To, že všichni zastupitelé, až na starostu vykonávají svou funkci jako neuvolnění, nehraje roli v rozhodování, pohledu na dané problémy. Scházíme se celkem často a opravdu se kriticky díváme na dané úkoly, plány. Samozřejmě, že pohledy jsou různé a dochází ke vzájemným rozepřím.⁸⁵

Zastupitel František Felner, Ing.:

Souhlas s názvem dobrovolnicko-amatérské pojetí role zastupitele. To mám pocit, že byla, je a bude v tomto uspořádání nezávisle na tom, kdo volby vyhraje. Pojem opozice v místní úrovni neberu, spíše je to oboustranného učení se dialogu a o tom, jak to pak funguje. Z počátku jakéhokoliv volebního období je to jednoznačný poměr sil vítězného

⁸³ Olga Schwarzerová. Příloha č.1, otázka č. 1.

⁸⁴ František Felner, Ing. Příloha č.2, otázka č. 1.

⁸⁵ Olga Schwarzerová. Příloha č.1, otázka č. 2.

*bloku a zbytku – např. máme 15 zastupitelů a ke schválení je potřeba většina, tak je to jednoduché 9 ku 6 a je odhlasováno. Ale ke konci volebního období většinou ta většina zjistí, že potřebuje komunikovat i s tím zbytkem a potřebuje na závažná rozhodnutí podporu zbytku – 6.*⁸⁶

V současné době zvláštní část jednání zastupitelstva představují nákladné rozvojové projekty (o kterých je pojednáno dále), ty ovšem znamenají zásadní rozpočtové výdaje pro město. Ve výčtu realizovaných dotací tak můžeme uvést již zásadní projekty, které se podařilo realizovat nebo jsou realizovány, a to projekt s názvem Prostupné zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných na Hanušovicku, Modernizace domu 183 Hanušovice – Sociální bydlení (probíhá výběrové řízení), Multifunkčním centrem sociálních služeb (v realizaci).

Opět výňatek z provedených rozhovorů, viz příloha č. 1 a 2:

4. Jak vnímáte urbanistickou vizi rozvoje města Hanušovice, zdá se Vám to být reálné z pohledu možnosti financování, jestli ano v jakém časovém horizontu a popřípadě z jakých financí (dotace, úvěr, vlastní prostředky – rozprostřeny do více let) anebo z pohledu kritiky je to spíše takové megalomanské pojetí?

Zastupitelka Olga Schwarzerová:

*Vize rozvoje Hanušovic – běh na dlouhou trať, ale určitě reálný. Část projektů je město schopno financovat z vlastních zdrojů, přípravné práce vlastními pracovníky. Což je zase výhodné z pohledu zabezpečení pracovních míst – pomocné dělnické práce. Město se nebrání v rámci finančně náročných projektů využívat dotací – což se tak i děje, a samozřejmě je otevřená i otázka financování na principu úvěrů.*⁸⁷

Zastupitel František Felner, Ing.:

Urbanistická vize je velice zajímavá, ale podle mě je potřeba propojit zkušenosti co bylo, co chceme, jak to bylo, jak to chceme, máme na to? Jsme schopni a ochotni

⁸⁶ František Felner, Ing. Příloha č.2, otázka č. 2.

⁸⁷ Olga Schwarzerová. Příloha č.1, otázka č. 4.

se společně domluvit, nebo je to jen sen, který nevidí souvislosti a nevydrží, sám zapadne. To ukáže čas a další volby. Jinak opět viz odpověď bod 2 výše.⁸⁸

V další části rozvoje a nákladných budoucích projektů jedna strana říká, že v rámci možností je tato akce realizovatelná (urbanistická vize dlouhodobého rozvoje města Hanušovice) druhá strana lehce namítá, že pokud je to realizovatelné, tak s velkou časovou rezervou, a to, pokud vůbec.

⁸⁸ František Felner, Ing. Příloha č.2, otázka č. 4.

4. Hospodaření obce

Město Hanušovice každoročně vycházelo při vypracování rozpočtů ve sledovaném období 2015–2019 především z finančních podkladů a žádostí z odborů městského úřadu, včetně jeho vztahů k organizacím, vůči nimž plní město funkci zřizovatele nebo je vlastníkem obchodních společností. Každý rok finanční oddělení ve spolupráci se starostou města Hanušovice oslovilo a vyzvalo subjekty, které jsou napojené na municipální rozpočet, k podání písemných požadavků a sdělení jejich očekávání na následující hospodářský rok. Do rozpočtů byly započítány aktuální požadavky jak starosty, tak místostarosty. Při sestavování rozpočtu byl brán zřetel k úvaze rozpočtového výhledu, ale také k platným smluvním závazkům a pohledávkám města. Takto schválené územní rozpočty se však mohli během celého hospodářského roku upravovat, a tudíž mohly být dle celkového vývoje měněny a přizpůsobovány aktuálním potřebám.

První část sledovaného roku bude zaměřena na ukazatelé příjmů, neboť příjmy všech municipálních rozpočtů jsou důležité k zabezpečení samotné činnosti místní samosprávy a také k výkonu přenesené působnosti města. Druhá část daného roku bude zaměřena na ukazatelé výdajů, kde prioritním podílem celkových výdajů pro každý rok tvoří běžné výdaje, jež slouží pro celkový provoz městského úřadu a organizací zřízených městem.

V komparativní analýze dat výsledků hospodaření budou zaznamenané příjmy a výdaje, které budou uvedeny v tisících Kč dle skutečného plnění rozpočtu a budou znázorněny graficky⁸⁹.

4.1. Komparativní analýza dat výsledků hospodaření 2015–2019

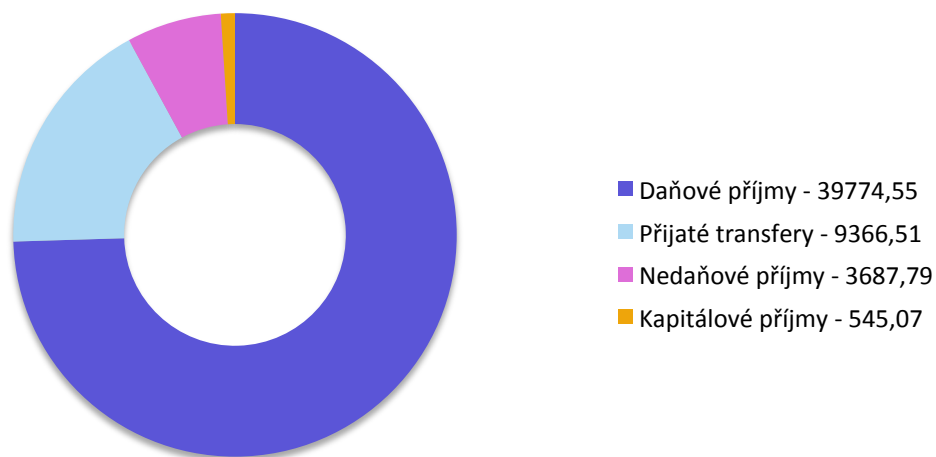
4.1.1. Hospodaření v roce 2015

V rozpočtu pro rok 2015 bylo v **celkových příjmech** 53 373,92. Z toho daňové příjmy a přijaté transfery tvořily největší část. V třídě **daňových příjmů** dosahovala částka 39 774,55 a největší položkou pak byla daň z přidané hodnoty (dále jen DPH), která byla ve výši 15 855,09 a hned za ní daň z příjmů právnických osob (dále jen DPPO) 8 156,68. Třída **nedaňových příjmu** pak byla v částce 3 687,79, z čehož nejvíce dosahovala položka

⁸⁹ <http://rozpocet.hanusovice.info>

příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí 2 113,76. **Kapitálové příjmy** tvořily část ve výši 545,07 a **přijaté transfery** byly ve výši 9 366,51.⁹⁰

Graf 3 - Rozpočet na rok 2015 a jeho skutečné čerpání – přehled příjmů

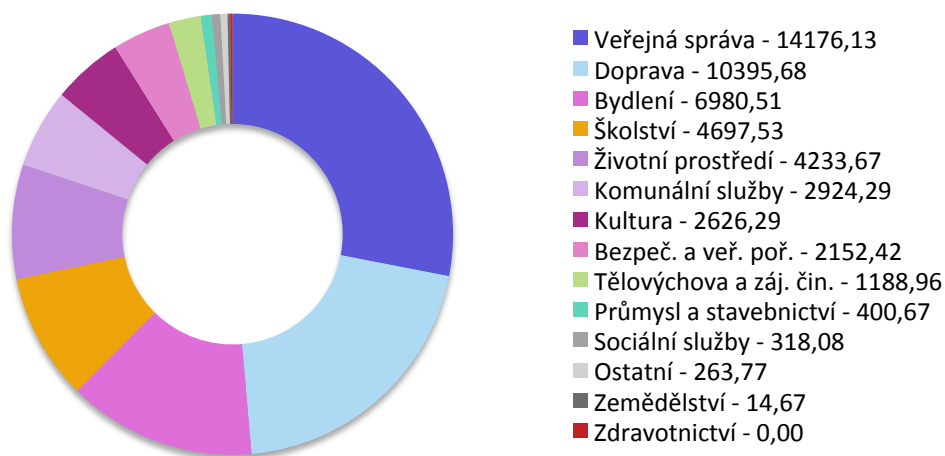
Zdroj: Vlastní zpracování

V přehledu **výdajů**, které dosahovaly celkové výše 50 372,66, tvořila veřejná správa a doprava největší položku, což se změní v roce 2016, kde druhým největším výdajem bude školství oproti dopravě v tomto roce 2015. Výdaje za státní správu dosáhly 14 176,13 a za dopravu 10 395,68.⁹¹

⁹⁰ <http://rozpocet.hanusovice.info>

⁹¹ [Tamtéž](#)

Graf 4 - Rozpočet na rok 2015 a jeho skutečné čerpání – přehled výdajů

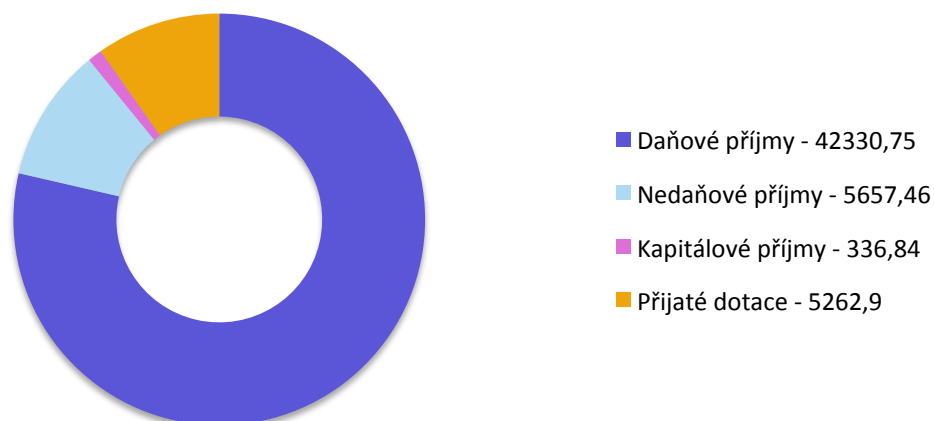
Zdroj: Vlastní zpracování

4.1.2. Hospodaření v roce 2016

Plnění **celkových příjmů** ve výši 53 587,95 bylo ovlivněno **daňovými příjmy**, jež byly tvořeny podílem na sdílených daních dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní a daněmi svěřenými, které činily celkem 42 330,75, největším příjmem pro obec pak byl příjem DPH ve výši 14 587,22 a druhým největším příjmem pak byla DPPO ve výši 10 710,07. Dále byly ovlivněny **nedaňovými příjmy** v celkové výši 5 657,46, z čehož největším příjmem byly příjmy z poskytování služeb a výrobků ve výši 1 944,70 a příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí ve výši 1 742,64. V oblasti **kapitálových příjmů**, jež činily 336,84, byly zahrnuty příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí v částce 249,56, které také tvořily největší příjem v této části. V tomto roce byly poskytnuté dotační prostředky – **přijaté transfery** v celkové částce 5 262,90.⁹²

⁹² <http://rozpocet.hanusovice.info>

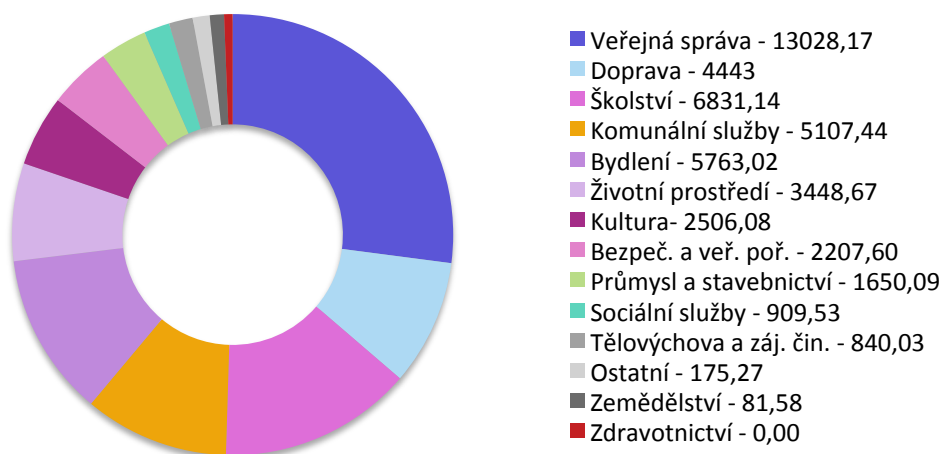
Graf 5 - Rozpočet na rok 2016 a jeho skutečné čerpání – přehled příjmů

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkový přehled výdajů v celkové částce 46 991,62 bylo čerpáno v jednotlivých oblastech vyjádřené v grafu, z nichž nejvíce bylo čerpáno ve veřejné správě v částce 13 028,17, a to na činnost místní správy, zejména pak na platy zaměstnanců. Druhou největší položku tvořilo školství, a to ve výši 6 831,14, investice byly poskytnuty Mateřské škole v Hanušovicích (dále jen MŠ) ve výši 955,34 a Základní škole v Hanušovicích (dále jen ZŠ) ve výši 5 875,80.⁹³

Graf 6 - Rozpočet na rok 2016 a jeho skutečné čerpání – přehled výdajů

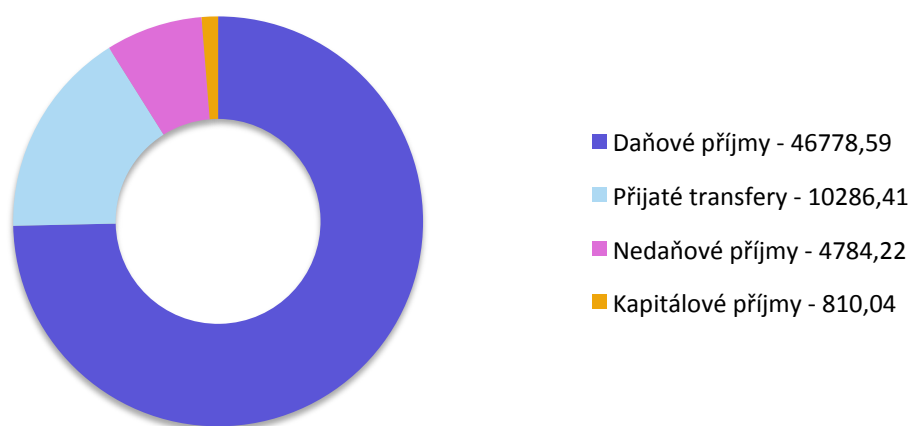
Zdroj: Vlastní zpracování

⁹³ <http://rozpocet.hanusovice.info>

4.1.3. Hospodaření v roce 2017

Skutečné plnění v **celkovém** přehledu **příjmů** dosahovalo částky 62 659,26, což bylo více o 9 071,31 než v roce předcházejícím. Daňové příjmy a přijaté transfery byly největším příjmem, přičemž **daňové příjmy** dosahovaly výše 46 778,59, tedy o 4 447,84 více než v roce 2016 a o 7 003,04 více než v roce 2015. Opět DPH tvořilo největší podíl na daňových příjmech, a to výší 18 367,70, druhým největším příjmem pak byly DPPO s částkou 9 385,63 a na velmi obdobné pozici s podobou částkou 9 352,35 pak daň z příjmů fyzických osob placená plátcí. **Přijaté transfery** dosáhly výše 10 286,41, což činilo skoro o 100 % více než v roce 2016. Velmi podobná výše pak byla v roce 2015, tedy o 919,0 v roce 2017 více než v roce 2015. V předcházejícím roce 2016 byl zaznamenám zatím nejnižší podíl v přijatých transferech na příjmech. **Nedaňové příjmy** dosáhly částky 4 784,22, tedy se nepatrně snížily oproti předcházejícímu roku a **kapitálové příjmy** 810,04, což je nárůst z roku 2016 o více jak 200 %.⁹⁴

Graf 7 - Rozpočet na rok 2017 a jeho skutečné čerpání – přehled příjmů

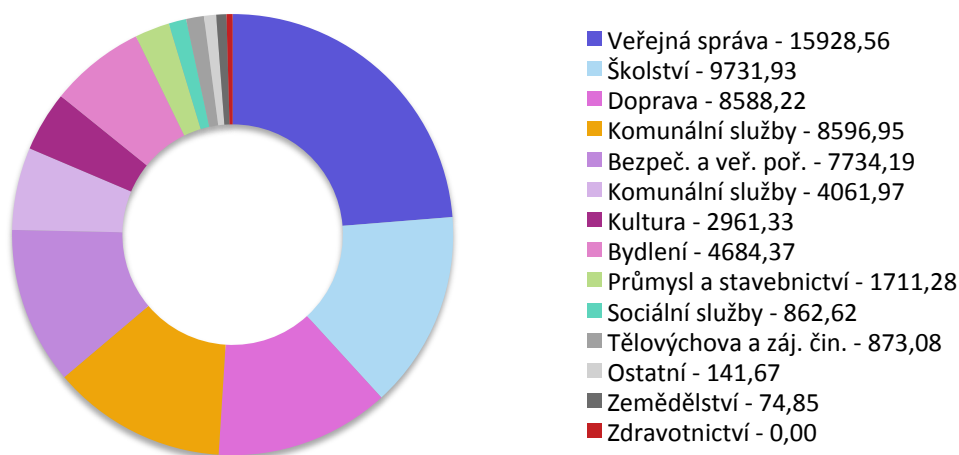
Zdroj: Vlastní zpracování

Čerpání **výdajů** v celkové částce 65 951,02, z toho nejvíce bylo čerpáno ve veřejné správě, a to v částce 15 928,56, kde pro činnosti místní správy bylo čerpáno 13 664,44, což činilo nejvíce ze všech odvětví veřejné správy. Velká část pak byla čerpána stejně jako v roce 2016 ve školství částkou 9 731,0, kde pokračovaly práce na opravě MŠ, konkrétně

⁹⁴ <http://rozpocet.hanusovice.info>

jejího oplocení. ZŠ pak čerpaly největší částku v tomto odvětví, a to 8 706,3, konkrétně na sociální zařízení a položeni dlažby v celé budově⁹⁵.

Graf 8 - Rozpočet na rok 2017 a jeho skutečné čerpání – přehled výdajů

Zdroj: Vlastní zpracování

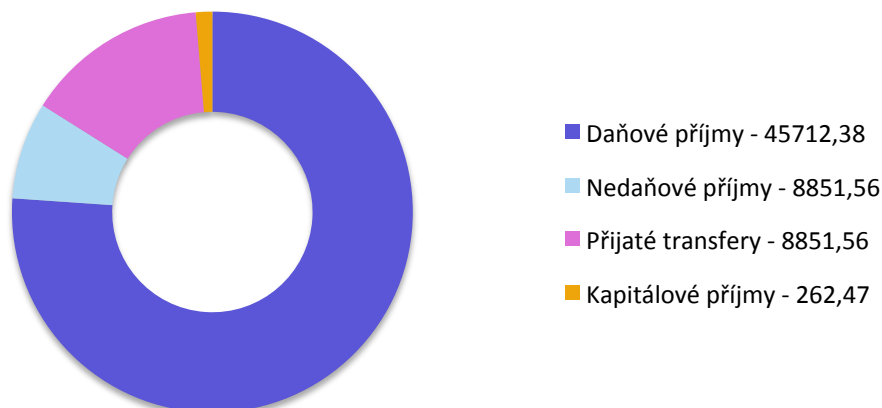
4.1.4. Hospodaření v roce 2018

Celkový přehled v **příjmů** v roce 2018 je ve výši 59 536,69, což zaznamenalo mírný pokles o 3 122,57 oproti předcházejícímu roku 2017. Příjmy byly ovlivněny z největší části **daňovými příjmy** ve výši 45 712,38, které klesly o 1 066,21 oproti roku 2017. Největší položkou pak byla položka DPH s 20 088,93 a na druhém místě nastala změna oproti rokům předcházejícím, kdy druhou největší položkou v daňových příjmech byla daň z příjmů fyzických osob placená plátcí v plnění 9 870,80. Plnění příjmu u **nedaňových příjmů** bylo ve výši 4 710,28, v němž byl dokonce zaznamenán deficit ve výši -86,30 u ostatní nedaňových příjmů jinde nezařazených. **Přijaté transfery** byly ve výši 8 851,56, což je druhá největší položka, u ní je mírný pokles o 1 434,85 oproti roku 2017. Další položkou jsou **kapitálové příjmy** v částce 262,47.⁹⁶

⁹⁵ <http://rozpocet.hanusovice.info>

⁹⁶ [Tamtéž](#)

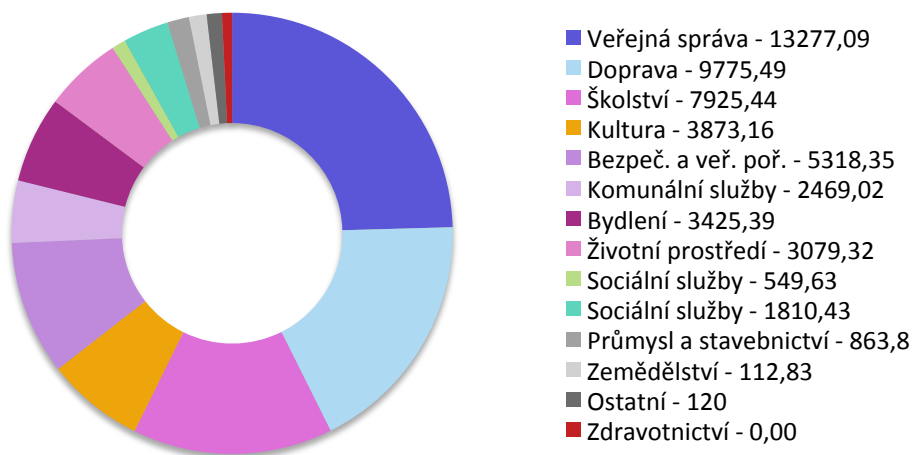
Graf 9 - Rozpočet na rok 2018 a jeho skutečné čerpání – přehled příjmů

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkem bylo **čerpáno** z rozpočtu 2018 částka ve výši 52 599,95, což je pokles o více než 13 mil. Kč oproti předcházejícímu roku 2017. Poměrně stejnou částkou bylo čerpáno jako v každém roce ve veřejné správě, a to ve výši 13 277,09, druhým největším výdajem pak bylo čerpáno v odvětví dopravy 9 775,49, kde bylo použito 8 856,22 na opravu silnic, na třetím místě pak opět školství, kde byly finance použity na opravu ZŠ⁹⁷.

Graf 10 - Rozpočet na rok 2018 a jeho skutečné čerpání – přehled příjmů

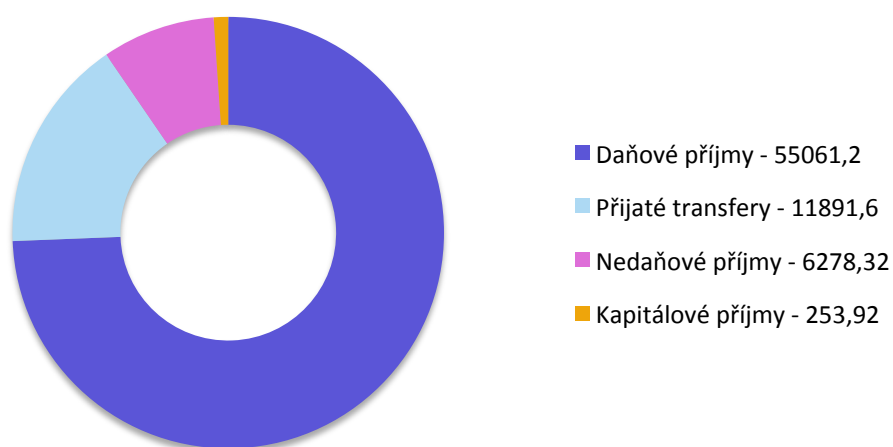
Zdroj: Vlastní zpracování

⁹⁷ <http://rozpocet.hanusovice.info>

4.1.5. Hospodaření v roce 2019

Skutečné plnění **celkových příjmů** dosáhlo výše 73 485,04, to znamená o více než 13 mil. Kč oproti roku 2018. Celkové příjmy byly ovlivněny **daňovými příjmy**, které činily celkem 55 061,20, což je o 9 348,82 více než za rok 2018, největším příjmem pro obec pak byl příjem DPH ve výši 23 099,89, který vzrostl o 3 010,96 oproti roku 2018 a druhým největším příjmem stejně jako v roce 2018 byl příjem z daně z příjmů fyzických osob, placená plátcí ve výši 12 211,5. Dalším velkým příjmem pak byla DPPO ve výši 10 260,87, který byl velmi podobný roku 2016. Dále byly ovlivněny **nedaňovými příjmy** v celkové výši 6 278,32. V oblasti **kapitálových příjmů** byla zaznamenána částka 253,92. **Přijaté transfery** byly třetím největším příjmem do rozpočtu, a to v celkové částce 11 891,60, které vzrostly oproti roku 2018 o 3 040,04⁹⁸.

Graf 11 - Rozpočet na rok 2019 a jeho skutečné čerpání – přehled příjmů

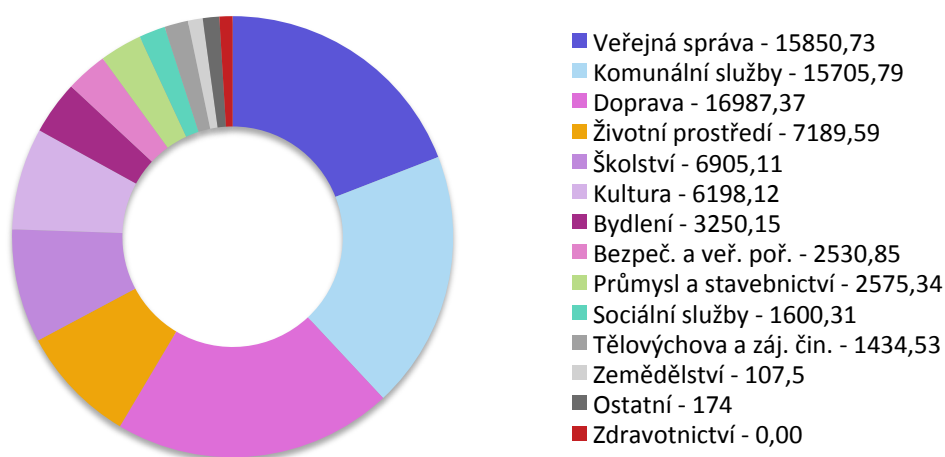
Zdroj: Vlastní zpracování

Celkový přehled **výdajů** dosáhl částky 80 509,39, což patří za sledované období mezi největší čerpání za všechny roky. Jen oproti roku 2018 stouply výdaje skoro o 28 mil. Kč, přesně o 27 909,44. Pro odvětví dopravy bylo čerpáno 16 987,37, což patřilo k největším výdajům v roce 2019. Doprava tak vzrostla o 7 211,88 více než v roce 2018. Největší alokovaná částka patřila opět na opravu silnic (dotace na opravu místních

⁹⁸ <http://rozpocet.hanusovice.info>

komunikací v dotačním titulu Podpora obnovy místních komunikací v rámci Podpora rozvoje regionů 2019+⁹⁹), ale také velkou částí na investiční výdaje na budovy, haly a stavby. Druhým výdajem s obdobnou částkou 15 850,73 činily výdaje veřejné správy, a to na platy zaměstnanců, konzultační, poradenské a právní služby a jiné, které vzrostly o 2 572,1 oproti roku předcházejícímu. Čerpalo se i v odvětví komunálních služeb, kde výdaje dosáhly částky 15 705,79, z toho nejvíce připadlo na investiční akce na dopravní prostředky a budovy, haly a stavby, ale také na pozemky¹⁰⁰.

Graf 12 - Rozpočet na rok 2019 a jeho skutečné čerpání – přehled výdajů

Zdroj: Vlastní zpracování

4.1.6. Souhrn výsledků analýzy hospodaření obce

Tabulka 5 - Celkový přehled příjmů a výdajů (v tisících Kč) za roky 2015–2019

Městský úřad Hanušovice Rozpočet na roky 2015–2019					
Celkový přehled příjmů (V TISÍCÍCH KČ)					
	2019	2018	2017	2016	2015
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	67 394.97	61 851.99	52 060.57	44 996.52	41 633.72
ROZPOČET UPRAVENÝ	71 676.85	65 515.17	58 427.17	49 170.37	52 830.65
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	73 485.04	59 536.69	62 659.26	53 587.95	53 373.92
CELKEM ČERPÁNO	103 %	91 %	107 %	109 %	101 %
Celkový přehled výdajů (V TISÍCÍCH KČ)					
	2019	2018	2017	2016	2015

⁹⁹ výpis usnesení Rady města Hanušovic ze dne 09. 01. 2019

¹⁰⁰ <http://rozpocet.hanusovice.info>

ROZPOČET SCHVÁLENÝ	93 558.70	81 408.00	67 960.70	54 496.53	48 305.00
ROZPOČET UPRAVENÝ	90 613.86	86 035.19	76 811.82	58 670.36	55 235.06
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	80 509.39	52 599.95	65 951.02	46 991.62	50 372.66
CELKEM ČERPÁNO	89 %	61 %	86 %	80 %	91 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle <http://rozpocet.hanusovice.info>

Tabulka 6 - Plnění příjmů (v tisících Kč) 2015–2019

Plnění příjmů (V TISÍCÍCH KČ)					
	2019	2018	2017	2016	2015
TŘÍDA POLOŽKY	Daňové příjmy				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	52 288.00	51 011.00	38 325.70	36 437.10	34 788.90
ROZPOČET UPRAVENÝ	53 588.00	51 011.18	40 973.60	37 474.72	39 590.01
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	55 061.20	45 712.38	46 778.59	42 330.75	39 774.55
TŘÍDA POLOŽKY	Přijaté transfery				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	3 362.00	3 250.00	3 240.50	3 113.80	3 429.90
ROZPOČET UPRAVENÝ	11 936.33	6 661.15	10 291.17	5 267.38	9 370.42
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	11 891.60	8 851.56	10 286.41	5 262.90	9 366.51
TŘÍDA POLOŽKY	Nedaňové příjmy				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	11 444.97	7 290.99	10 239.37	5 054.57	3 164.92
ROZPOČET UPRAVENÝ	5 857.52	7 542.84	6 337.33	5 961.94	3 380.22
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	6 278.32	4 710.28	4 784.22	5 657.46	3 687.79
TŘÍDA POLOŽKY	Kapitálové příjmy				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	300.00	300.00	255.00	391.05	250.00
ROZPOČET UPRAVENÝ	295.00	300.00	825.07	466.33	490.00
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	253.92	262.47	810.04	336.84	545.07

Zdroj: Vlastní zpracování dle <http://rozpocet.hanusovice.info>

Tabulka 7 - Čerpání výdajů v oblastech (v tisících Kč) za roky 2015–2019

Čerpání výdajů v oblastech (V TISÍCÍCH KČ)					
	2019	2018	2017	2016	2015
TŘÍDA POLOŽKY	Veřejná správa				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	22 045.00	18 336.00	17 405.00	17 575.00	14 615.00
ROZPOČET UPRAVENÝ	18 898.09	18 733.84	17 682.27	17 401.50	16 282.07
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	15 850.73	13 277.09	15 928.56	13 028.17	14 176.13
TŘÍDA POLOŽKY	Komunální služby				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	5 155.00	4 750.00	3 749.99	2 447.33	2 420.00
ROZPOČET UPRAVENÝ	17 570.12	5 366.16	9 759.15	6 543.09	3 406.39
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	15 705.79	2 469.02	8 596.95	5 107.44	2 924.29
TŘÍDA POLOŽKY	Doprava				

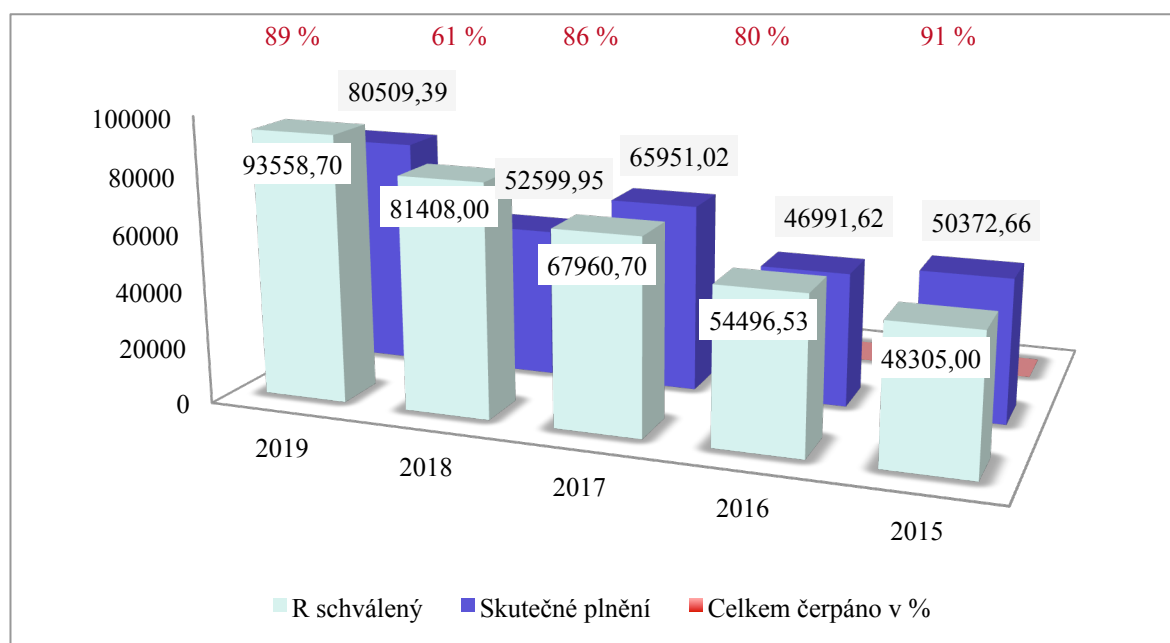
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	16 916.00	16 026.00	10 585.00	10 080.00	10 150.00
ROZPOČET UPRAVENÝ	17 496.00	17 326.00	10 217.24	8 017.00	10 781.90
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	16 987.37	9 775.49	8 588.22	4 443.00	10 395.68
TŘÍDA POLOŽKY	Životní prostředí				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	9 553.00	5 275.00	8 203.00	4 364.00	3 850.00
ROZPOČET UPRAVENÝ	7 703.00	5 275.00	8 563.09	3 922.15	4 383.00
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	7 189.59	3 079.32	7 734.19	3 448.67	4 233.67
TŘÍDA POLOŽKY	Školství				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	7 400.00	10 055.00	9 315.00	6 015.00	4 665.00
ROZPOČET UPRAVENÝ	6 956.79	10 764.72	10 603.34	6 834.04	4 848.30
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	6 905.11	7 925.44	9 731.93	6 831.14	4 697.53
TŘÍDA POLOŽKY	Kultura				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	6 502.00	5 679.00	5 024.00	3 630.00	4 285.50
ROZPOČET UPRAVENÝ	6 722.00	7 329.47	5 234.40	3 012.75	3 104.50
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	6 198.12	3 873.16	2 961.33	2 506.08	2 626.28
TŘÍDA POLOŽKY	Bydlení				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	4 800.00	4 850.00	4 700.00	3 750.00	3 300.00
ROZPOČET UPRAVENÝ	4 215.00	5 290.00	5 073.50	5 975.83	7 150.61
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	3 250.15	3 425.39	4 684.37	5 763.02	6 980.51
TŘÍDA POLOŽKY	Bezpečnost a veřejný pořádek				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	4 437.00	5 113.00	4 932.01	2 105.00	1 655.00
ROZPOČET UPRAVENÝ	3 353.50	6 628.00	5 328.15	2 912.55	2 585.13
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	2 530.85	5 318.35	4 061.97	2 207.60	2 152.42
TŘÍDA POLOŽKY	Průmysl a stavebnictví				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	2 803.70	1 680.00	2 227.70	2 763.70	792.00
ROZPOČET UPRAVENÝ	2 818.70	2 440.00	1 999.70	1 889.95	490.81
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	2 575.34	1 810.43	1 711.28	1 650.09	400.67
TŘÍDA POLOŽKY	Sociální služby				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	10 130.00	8 130.00	612.00	612.00	230.00
ROZPOČET UPRAVENÝ	2 360.66	5 233.00	1 122.92	937.00	451.00
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	1 600.31	549.63	862.62	909.53	318.08
TŘÍDA POLOŽKY	Tělovýchova a zájmová činnost				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	3 389.00	1 246.00	906.00	912.00	1 500.00
ROZPOČET UPRAVENÝ	2 089.00	1 316.00	927.06	912.00	1 308.85
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	1 434.53	863.80	873.08	840.03	1 188.96
TŘÍDA POLOŽKY	Zemědělství				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	218.00	203.00	101.00	42.50	92.50
ROZPOČET UPRAVENÝ	221.00	203.00	101.00	112.50	92.50
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	107.50	112.83	74.85	81.58	14.67
TŘÍDA POLOŽKY	Ostatní				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	210.00	65.00	200.00	200.00	750.00
ROZPOČET UPRAVENÝ	210.00	130.00	200.00	200.00	350.00
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	174.00	120.00	141.67	175.27	263.77
TŘÍDA POLOŽKY	Zdravotnictví				
ROZPOČET SCHVÁLENÝ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ROZPOČET UPRAVENÝ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
SKUTEČNÉ PLNĚNÍ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Zdroj: Vlastní zpracování dle <http://rozpocet.hanusovice.info>

Z analýzy příjmů vyplývá, že město Hanušovice má ve sledovaném období 2015–2019 tendence stálého pozvolného narůstání svého rozpočtu, stejně jako skutečného plnění. Pouze v roce 2018 byl zaznamenán mírný pokles ve skutečném plnění. Výsledek analýzy příjmů za sledované období znázorňuje graf 13.

Graf 13 - Znázornění rozpočtu příjmů – rozpočet schválený v porovnání se skutečným příjmem (vyjádřeného v tisících Kč a v procentech) za období 2015–2019

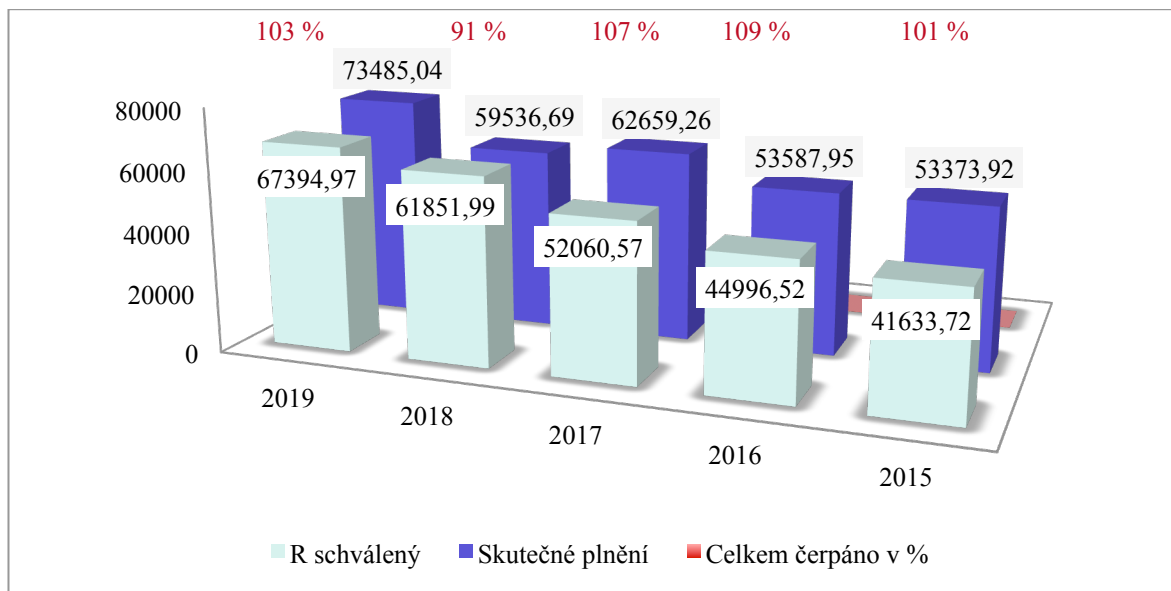
Zdroj: Vlastní zpracování

Pro přehled výše byly v tabulce vyspecifikovány veškeré zdroje příjmů. Největšími příjmy pak jsou daňové příjmy, přijaté transfery, které představují pro rozvoj obce a růst veřejných statků nedílnou součástí, bez nichž by se totiž mohla obec nekontrolovatelně zadlužit. Tyto transfery – dotace slouží pro investiční akce, a to ve sledovaném období oprava ZŠ, MŠ, silnice). Další již menší částí jsou pak nedaňové příjmy a na posledním místě jsou příjmy kapitálové.

Druhá analýza byla zaměřena na výdaje, vykazuje ve sledovaném období 2015–2019 nárůst výdajů ve schváleném rozpočtu, avšak ve skutečném plnění již vykazuje

kolísání. V tabulce výše jsou vyspecifikovány veškeré výdaje a výsledek analýzy výdajů za sledované období znázorňuje graf 14.

Graf 14 - Znázornění rozpočtu výdajů – rozpočet schválený v porovnání se skutečným výdajem (vyjádřeného v tisících Kč a v procentech) za období 2015–2019

Zdroj: Vlastní zpracování

Z rozpočtu je zřejmé, že se čerpalo méně než se předpokládalo, protože skutečné čerpání bylo nižší než plánované, a to o 14,26%.

Prognóza rozpočtového výhledu města vychází ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který stanovuje na kolik let se rozpočtový výhled sestavuje. Je vhodné vycházet především z minulých municipálních rozpočtů. Optimální doba pro sestavení rozpočtového výhledu je střednědobé plánování a to na dobu dva až tři roky. Tato doba tak předchází nečekaným ekonomickým situacím či přírodním vlivům, změnou investičního plánu a další neplánované akce města, jež by způsobily nepředvídatelné náklady při dlouhodobém plánování. Město Hanušovice již má schválený střednědobý rozpočtový výhled na období 2020 – 2024, který byl schválen zastupitelstvem města Hanušovice na veřejném zasedání dne 12. 12. 2019 v celkové částce příjmů 345 600 a výdajů 270 600. Město Hanušovice počítá v rozpočtovém výhledu v období 2020 - 2024 s vyššími příjmy, a to o 77 662 než předchozím sledovaném období. Opak nastal

ve výdajích, které činí částku 270 600, tato částka tak byla snížena o proti sledovanému období ve kterém výše vplánovaných výdajů činila 345 728,93.¹⁰¹

Z analýzy hospodaření obce by mohlo možnou variantou pro získání finančních prostředků být hledání úspor a snižování nákladů, a to na straně běžných výdajů města Hanušovice. Toto opatření by mohlo vést k hospodárnějšímu chodu města a takto ušetřené finance by mohly být investovány do rozvoje obce. Další možností by mohl být prodej majetku, který za celé sledované období činí pouhé necelé 1% příjmů municipálního rozpočtu. Další variantou se jeví využití sdružených prostředků, kdy by město Hanušovice mohlo začít spolupracovat s okolními obcemi, s velkými, středními i malými subjekty či sponzory. Dalším řešením by pak mohlo být využití návratných finančních zdrojů, jako je úvěr. Zde je nezbytné mít na zřeteli úrokové náklady, tj. skutečnost, že se kromě vlastního splácení dluhu (jistiny) budou platit též úroky, což by mohlo znamenat značné břemeno, neboť pohlcení významné výdajové části municipálního rozpočtu může omezit financování jiných potřeb¹⁰².

4.1.7. Přehled významných dotací pro město

Nový start pro dlouhodobě nezaměstnané řešil projekt s názvem Prostupné zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných na Hanušovicku, který zaznamenal v této oblasti, kde je velká kumulace těchto dlouhodobě nezaměstnaných a nepřizpůsobivých osob, velký úspěch. Cílem projektu bylo pomoci účastníkům projektu k návratu na trhu práce, a to i díky prostupnému zaměstnávání a v návaznosti na aktivity poskytovatelů sociálních služeb, ÚP ČR a obcí. Projekt vedl ke snížení vysokého počtu dlouhodobě nezaměstnaných na území města Hanušovice, jelikož nezaměstnanost v tomto území POÚ byla druhá nejvyšší v celé ČR (vyšší je pouze v POÚ Osoblaha). Dlouhodobá nezaměstnanost na území města Hanušovice úzce souvisí se sociálním vyloučením, které je pro tento region bez spolupráce všech aktérů velkým až neřešitelným problémem. Tento projekt byl podán přes Operační program Zaměstnanost a trval od roku 2017 do roku 2019. Celkové způsobilé výdaje činily 5 854 950,00, přičemž dotace dosáhla 100 %. Město Hanušovice bylo realizátorem aktivit, ale nikoliv příjemcem, díky tomu místní samosprávě

¹⁰¹<https://www.hanusovice.info/urad/odbory-meu-hanusovice/odbor-tajemnika/financni-uctarna/hospodareni-mesta-1/>

¹⁰²<http://rozpocet.hanusovice.info/>

odpadla administrativní zátěž. Pokračování tohoto úspěšného projektu, jež nese název Dlouhodobě nezaměstnaní II., je v současné době v realizaci.

Dalším úspěšně podaným projektem byl projekt s názvem Modernizace domu 183 Hanušovice – Sociální bydlení. Projekt byl podán díky výzvě MMR ČR, které vyhlásilo výzvu na Sociální bydlení pro sociálně vyloučené lokality, k podávání žádostí o podporu z IROP, specifického cíle 2.1 „Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi“. Podpora je zaměřena na dostupné nájemní sociální bydlení, které tak umožní osobám v bytové nouzi získání nájemní smlouvy. Celkové náklady činí 10 324 362,40 Kč. V současné době probíhá výběrové řízení na dodavatele stavebních prací.

Velký a pro město Hanušovice zásadní projekt Multifunkčního centra sociálních služeb je aktuálně v realizaci a jsou prováděny stavební práce. Cílem projektu je vytvořit zázemí pro řadu sociálních služeb působících na daném území a umožnit tak zvýšení kvality a zajištění dostupnosti potřebných sociálních služeb pro občany města a nejbližšího okolí. Konkrétně projektem dojde k vytvoření zázemí pro odborné sociální poradenství, terénní programy, osobní asistenci, pečovatelskou službu, sociálně aktivizační služby pro seniory, osoby se zdravotním postižením a pro rodiny s dětmi, a především dojde k vytvoření zázemí pro nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. Celkové náklady projektu z Operačního programu IROP činí 26 723 116,00 Kč. Spolufinancování příjemcem (místní samospráva) tvoří 2 532 463,10 Kč.¹⁰³

4.1.8. Vize dlouhodobého rozvoje obce

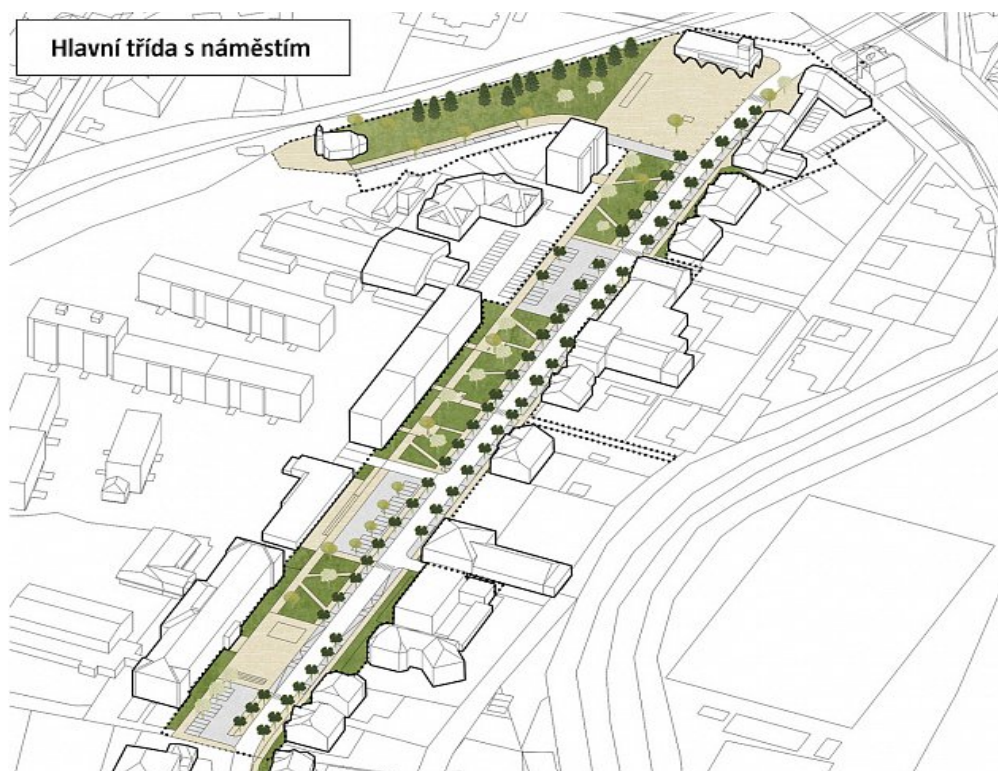
Strategická vize dlouhodobého rozvoje města Hanušovice zahrnuje šest částí, jako je chybějící náměstí, nevyužitá prostranství a také zahrnuje problematické oblasti. Všechny tyto části vykazují silné i slabé stránky pro rozvojové příležitosti. Strategická vize vychází ze znalostí, zkušeností a záměrů vedení města, ale také z názorů obyvatelstva a podnikatelů žijících a působících ve městě. Zapojení obyvatelstva je pro strategické plánování velmi důležité a toho právě využil starosta města, který byl zvolen v roce 2018. V tomto směru se snaží využívat svých zkušeností úspěšného podnikatele, kdy se město Hanušovice pokouší vést spíše jako firmu, což se pozitivně projevuje při zapojování obyvatel, i těch nepřizpůsobivých, ve všech relativních sférách života ve městě. Starosta provedl místí

¹⁰³ Interní podklady MAS Horní Pomoraví o.p.s.

šetření v každé části, kde se sešel s obyvateli jednotlivých částí, vyslechl názory, připomínky a požadavky obyvatel. V tomto směru je vidět převažující výhoda města, tedy relativně malý počet obyvatel, který vedení města umožňuje k problematice budoucího rozvoje města přistupovat osobněji, než je tomu ve větších městech. Proto bude město Hanušovice v následujících letech realizovat strategické záměry systematického rozvoje města, založené též na připomínkách, přáních a postřezích obyvatel města, které by měly vést k vytvoření dostatečně kvalitních podmínek coby atraktivního místa pro život, místa plného sportu, kultury a společenského života.

Prvním a stěžejním místem bude vytvoření přirozeného centra a **náměstí**, neboť místní samospráva chce vytvořit plnohodnotné centrum, které městu chybí. Mělo by vést podél ulice Hlavní, což činí 400 metrů dlouhý a 400 metrů široký pás od mateřské školky po most přes řeku Moravu. Výběr tohoto území byl zcela nasnadě, neboť se skutečně jedná o přirozené korso s velkou fluktuací obyvatel. Záměrem je především zklidnění uvedeného území a vytvoření víceúčelového prostoru, který by nabízel více způsobů využití pro obyvatele města. Hlavní ulice bude zakončena náměstím, které vznikne z nynějšího autobusového nádraží, které bude přemístěno do přednádražního vlakového prostoru. Prostor náměstí bude sloužit pro setkávání občanů a bude mu dominovat lehká stavba pro víceúčelové využití. Ve středu města přibydu nová parkovací místa, ale i odpočinkové zóny a plánováno je též mnohem více zeleně.

Obrázek 9 - Hlavní třída náměstí dle urbanistické vize města Hanušovice

Zdroj: <https://www.hanusovice.info/mesto/vizualizace-hanusovic-1/>

V návaznosti na tento plán bude další stěžejní částí **nádraží**, neboť dle názoru starosty je důležité, aby byla vlaková a autobusová doprava v symbióze, což nynější stav neumožňuje. Proti tomuto návrhu se stran obyvatel však snesla též vlna kritiky v obavách o dostupnost a dosažitelnost dopravních spojů.

Velké investice jsou také plánovány pro další části, jako je **park**. Dvou a půlhektarový prostor město Hanušovice koupilo v roce 2019, protože nemělo místo, kde by se mohli lidé setkávat. Příprava revitalizace parku se bude skládat ze tří částí, a to naučné, parkové a prostoru pro setkávání.

Další veřejný prostor plánuje samospráva vybudovat v prostorách bývalého **depa**, kde bude parkoviště aut pro akce v parku, ale i obyvatelé panelového sídliště a také by zde mělo vzniknout dětské dopravní hřiště a aktivní zóna pro mládež.

Další revitalizace je plánována pro sídliště **Na Holbě**, kde chybí kapacita pro parkování osobních aut, ale také vybavení prvky pro rekreační a volnočasové aktivity.

Poslední šestou částí je prostor dřívějšího **Moravolenu**, kde bude situována bytová výstavba s malometrážními byty. Dále je plánovaná plocha pro seniorské bydlení s pečovatelskou službou s vnitřním klidovým parčíkem a také se počítá s obytnou zónou pro zástavbu jedenácti řadových rodinných domů, ale i samostatně stojících domů.

I přes ekonomický růst však bylo zapotřebí uvědomit si limity obecního rozpočtu, vedení města se tedy rozhodlo za účelem uskutečnění výše uvedených rozvojových infrastrukturálních cílů využít zadání zakázky "*Strategické dokumenty pro město Hanušovice*" v rámci Operačního programu Zaměstnanost, zaštitěného Ministerstvem práce a sociálních věcí, jejímž předmětem jsou odborné poradenské služby v oblasti analýz, pasportizace plánování a architektonických činností nezbytných pro tvorbu čtyř tematických koncepcí města Hanušovice a dvou studií revitalizace území v městě Hanušovice. Tato zakázka je, v souvislosti s výše uvedeným plánem, rozdělena do tří částí, a to:

Část 1. veřejné zakázky – koncepce rozvoje cyklostezek ve městě

Část 2. veřejné zakázky – tematické koncepce města

- Koncepce městského mobiliáře
- Koncepce rozvoje veřejné zeleně
- Koncepce rozvojových ploch a pozemků

Část 3. veřejné zakázky – studie revitalizace území

- Studie revitalizace náměstí (křižovatka ulice Hlavní a Školní)
- Studie revitalizace brownfieldu (bývalá továrna Moravolen)

Předpokládaná hodnota zakázky byla vyčíslena na 1 766 000,00 Kč bez DPH s lhůtou pro dodání k 01. 10. 2020. Výsledkem této zakázky by měl být ucelený podklad, navázaný na vizi městského rozvoje Hanušovic pro následující dekádu, včetně předpokládané finanční náročnosti plánovaných projektů a jejich proveditelnosti. I přes snahu vedení města opatřit strategické dokumenty však musela být 2. část zrušena, protože nebyla předložena žádná nabídka. V tomto rozsahu tak zůstává úkolem pro vedení města zajistit dokumenty a případnou realizaci i této koncepce na následující roky. Pro ostatní části již byly dodavatelé v rámci zadané zakázky vybráni.

Ačkoli je udržitelný rozvoj obce velice náročným úkolem pro vedení města, město Hanušovice, na rozdíl od let předešlých, přistoupilo v současnosti k tomuto úkolu velice

zodpovědně, a to nikoli pouhými politickými proklamacemi, ale jednoznačně utvořeným a formulovaným plánem rozvoje a reálně viditelnými kroky, kterými se postupně, byť s velice omezenými prostředky, snaží tento cíl sledovat a stanovený plán do budoucna naplňovat. V toto směru by však mělo vedení město dodržovat princip péče řádného hospodáře, udržovat rozpočtovou kázeň ve vztahu k limitům obecního rozpočtu s výhledem na budoucí vývoj státní i celosvětové ekonomiky a udržovat též zadluženost obce na přijatelné úrovni.¹⁰⁴

Na financování vize a jejích částí se lze nahlížet z více stran: Vedení města může realizaci rozložit do více rozpočtových období, a tak s našetřenými penězi lépe hospodařit. Další variantou se jeví čerpání úvěrů, či město Hanušovice může čekat, než naběhne nové programovací období, kdy vyvstávají nové dotační tituly, které mohou být vhodné pro realizaci těchto záměrů, jež by se jevily jako nejefektivnější pro chod města. Projekty by nezatížily tolik rozpočet, samozřejmě to má návaznost také na územní plánování a na jeho zásadní změny, což může být otázkou dalších několika let. V současnosti se žádné výzvy již nebudou vyhlašovat, jelikož jsou vyčerpány a čeká se na vyhlášení nových dotačních programů.

¹⁰⁴ <https://www.hanusovice.info/mesto/vizualizace-hanusovic-1/>;
https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/hanusovice-ziskaji-namesti-spoustu-zelene-i-novou-dominantu-20191129.html; https://www.esfcr.cz/zadavaci-rizeni-opz/-/asset_publisher/0vxsQYRpZsom/content/id/12589190

5. Závěr

V této práci byla prozkoumána demografická, sociální i fiskální situaci města Hanušovice v posledních letech. S ohledem na možný vývoj, který se tato práce pokusila nastínit, byly identifikovány nejpalčivější problémy a úskalí, které stojí mezi obyvateli v čele s vedením města a dlouhodobě udržitelným rozvojem, který by z Hanušovic mohl vytvořit místo plné kultury, sportu, odpočinku, místo, ve kterém se dobře žije a jehož správa efektivně slouží jeho vlastním obyvatelům.

Současné vedení se snaží svými kroky vytvořit město kultury a přiklání se k možné revitalizaci centra města i jiných jeho částí, neboť je potřeba, pokud město chce udržet či přilákat mladé aktivní obyvatelé, snížit možný negativní dopad na demografickou strukturu města, který by přinesl další zásadní problémy.

Ačkoliv se jedná o velmi odvážné až kontroverzní plány a kroky nového vedení z v práci provedených analýz vyplývá, jak ostatně uvedl v rozhovoru jeden z členů zastupitelstva, že by se vytyčených cílů mohlo docílit vlastními silami. Již nyní se pořádají poměrně často společenské akce, kde jsou do příprav zapojeni zaměstnanci technických služeb či romské menšiny. V rámci dlouhodobého plánování, zdravé fiskální politiky a rozpočtové kázně je však třeba též pamatovat na limity současného financování a aktivně vyhledávat další zdroje a prostředky, které by bylo možno uplatnit v rámci zkvalitňování veřejného prostoru a infrastruktury města, ať už dopravní či sociální. Při alokaci prostředků je pak neméně důležitý dialog mezi obyvateli a vedením města, ale též mezi koalicí a opozicí, neboť ignorování tohoto aspektu veřejného života by mohlo následně přinést nežádoucí časté a turbulentní změny v politickém vedení města, které by se jistě negativně projevíly v dlouhodobém rozvoji města samotného.

Nedávný vývoj města byl velice problematický, bez radikálních zásahů by postupně šel k tomu, že by se Hanušovice mohly dále propadat a zaostávat, zároveň by mohly setrvat v podvědomí sociálně vyloučené lokality severomoravské vesnice, což by mohlo i její obyvatelé uvrhnout ve stav rezignace, ohrožení chudobou a regresi, jež vizuálně i pocitově navozuje představu Hanušovic jako místa úpadku, dřevých střech, bortících se zdí

a oprýskaných omítek, jak ve své knize „*Nic se tady neděje... Životní podmínky na periferním venkově*“ popisuje Bernard, J. a kol.

6. Seznam použitých zdrojů

BERNARD, Josef, KOSTELECKÝ, Tomáš, MIKEŠOVÁ, Renáta, ŠAFR, Jiří, ŠIMON, Martin, TRLIFAJOVÁ, Lucie, HURRLE, J. 2018. *Nic se tady neděje... Životní podmínky na periferním venkově*. Praha: Sociologické nakladatelství SLON. Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. 244 s. ISBN 978-80-7419-274-6.

BOHÁČKOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M, Strukturální politika Evropské unie, Praha, C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-111-6.

BRÚNA, Miroslav, BUREŠ, Pavel, FEJTEK, Petr, HOLENDÁ, Tomáš, HOLUBOVÁ, Miroslava, HUSÁROVÁ, Katarína, CHRÁSTKOVÁ, Kristina, JALOVECKÁ, Martina, JELÍNKOVÁ, Eliška, KLEIN, Jiří, KOMÁREK, Eduard, KOPKÁŠOVÁ, Marika, KRACÍKOVÁ, Vladimíra, KUŽVART, Ladislav, LEISSOVÁ, Petra, MAJOR, Zdeněk, MAREK, Jiří, CSc., MATULA, Miloš, MENŠÍK, František, NĚMEC, Zdeněk, PALOVČÍKOVÁ, Geraldina, PÁNKOVÁ, Markéta, STEINBACHOVÁ, Štěpánka, SVOBODA, Jaroslav, ŠIMEK, Lubomír, ŠÍMOVÁ, Petra, VANĚČKOVÁ, Milada, VETÝŠKA, Marek, VIDENOV, Nikolaj a VOJTOVÁ, Kateřina. *Veřejná správa v České republice*, 2. rozš. vyd. Ministerstvo vnitra ČR, Praha 2005.

DOUBRAVSKÝ, Zdeněk, MEZER, Miloš, POLÁCH, Vladimír, GÁBA, Zdeněk, FELNEROVÁ, Mariana, FLANDERKOVÁ, Jitka, ČERNÁ, Martina a VOKURKOVÁ, Ivana. *Hanušovice*. Město Hanušovice 2015. ISBN 978-80-905769-4-0.

GÁBA, Zdeněk a JOKL, Václav. *Hanušovice v proměnách času*. Veduta. Štítý 2010.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka, MAAYTOVÁ, Alena a kol. *Veřejné finance*. Aspi 2007. Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-301-0.

HROZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Finance (Grada). ISBN 978-80-7380-096-3.

KADEČKA, S. České obecní zřízení a jeho vývoj po roce 2000. In Územní samospráva v České republice a Evropě: sborník příspěvků z mezinárodní konference. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2007. ISBN 80-7380-028-4.

KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje, Podle reformy veřejné správy v roce 2000*, Linde Praha 2000, ISBN 80-7201-250-9.

KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje, Podle reformy veřejné správy v roce 2001. 2. aktualiz. a doplněné vyd.* Linde Praha 2001, ISBN 80-7201-272-X.

KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*, Linde Praha 2001, ISBN 80-7201-274-6.

KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Linde Praha 2007, ISBN 978-80-7201-665-5.

NETOLICKÝ, Marek. *Rozpočty obcí v naší legislativě*. Brno: Tribun EU, 2008. ISBN 978-80-7399-340-5.

PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. Masarykova univerzita, Brno 2008. ISBN 978-80-210-4511-8.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1. Vydání* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, Olga SEDLÁČKOVÁ a Marek JETMAR. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2007. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-2097-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, Jitka PEKOVÁ a Marek JETMAR. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. Aktualizované a rozš. vyd.* Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

Webové stránky

Iuridictum Encyklopedie o právu. Samospráva. [online]. iuridictum.pecina.cz [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <https://iuridictum.pecina.cz/w/Samospr%C3%A1va>

Portál na podporu rozvoje obcí ČR. Samospráva. [online]. rozvojobci.cz [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.rozvojobci.cz/news/samosprava/>

MVČR. Některé otázky zájmové samosprávy a její činnost. [online]. mvcr.cz [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nektere-otazky-zajmove-samospravy-a-jeji-cinnost.aspx>

Národní ústav odborného vzdělávání. Klasifikace jednotek NUTS. [online]. nuov.cz [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <http://www.nuov.cz/klasifikace-jednotek-nuts>

DotaceEU.cz. Nuts. [online]. dotaceeu.cz [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/n/nuts>

MVČR. Některé otázky zájmové samosprávy a její činnost. [online]. mvcr.cz [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nektere-otazky-zajmove-samospravy-a-jeji-cinnost.aspx>

Wikipedie Otevřená encyklopedie. Stát. [online]. cs.wikipedia.org [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/St%C3%A1t>

Pražský Hrad. O České republice. [online]. hrad.cz [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.hrad.cz/cs/ceska-republika/o-ceske-republice>

Portál územního plánování. Přehledné mapy. [online]. portal.uur.cz [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <https://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp>

Volby.cz. Výsledky voleb a referend. [online]. volby.cz [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/>

Po stopách Lichtenštejnů. Hanušovice (Hannsdorf). [online]. liechtensteinove.cz [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.liechtensteinove.cz/cz/objekt/hanuovice-hannsdorf/617/>

Hanušovice. Úřad. [online]. hanusovice.info [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.hanusovice.info/urad/>

Justice.cz. Střet zájmů. [online]. justice.cz [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.justice.cz/web/msp/stret-zajmu>

Místopisy.cz. Hanušovice. [online]. mistopisy.cz [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/4499/hanusovice/pocet-obyvatele/>

K2 Hynčice, o.s. Úvod. [online]. k2hynvice.estranky.cz [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <https://k2hynvice.estranky.cz/clanky/o-nas/>

Hanušovice. Kdo jsme. [online]. <http://hanusovice.casd.cz/> [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <http://hanusovice.casd.cz/?cat=6>

Klub 60+ Hanušovice, z. s. Představení Klubu. [online]. klub60.wgz.cz [cit. 10. 2. 2020]. Dostupné z: <https://klub60.wgz.cz/>

Avzo Hanušovice. Články. [online]. avzo-hanusovice.cz [cit. 18. 3. 2020]. Dostupné z: <http://www.avzo-hanusovice.cz/index.html>

Hanušovice. Organizace. [online]. hanusovice.info [cit. 21. 3. 2020]. Dostupné z: <https://www.hanusovice.info/organizace/>

Hanušovice. Plán prevence kriminality ve městě Hanušovice na léta 2016 – 2021. [online]. hanusovice.info [cit. 21. 3. 2020]. Dostupné z: https://www.hanusovice.info/?hledej=pl%C3%A1n+prevence+krimi&search-words-type=allWords&kde_hledat=vsude&sortby=created&cas=all&doba=1&casod=&casdo=&lang=cs

Hanušovice. Rozklikávací rozpočet. [online]. hanusovice.info [cit. 15. 2. 2020]. Dostupné z: <http://rozpocet.hanusovice.info/>

Hanušovice. Střednědobý výhled rozpočtu. [online]. hanusovice.info [cit. 15. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.hanusovice.info/urad/odborny-meu-hanusovice/odborny-tajemnika/financni-uctarna/hospodareni-mesta-1/>

Hanušovice. Vizualizace Hanušovic. [online]. hanusovice.info [cit. 15. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.hanusovice.info/mesto/vizualizace-hanusovic-1/>

Deník.cz. Hanušovice získají náměstí, spoustu zeleně i novou dominant. [online]. sumpersky.denik.cz [cit. 19. 2. 2020]. Dostupné z: https://sumpersky.denik.cz/zpravy_region/hanusovice-ziskaji-namesti-spoustu-zelene-i-novou-dominantu-20191129.html

ESFCR. Strategické dokumenty pro město Hanušovice. [online]. esfcr.cz [cit. 21. 3. 2020]. Dostupné z: https://www.esfcr.cz/zadavaci-rizeni-opz/-/asset_publisher/0vxsQYRpZsom/content/id/12589190

Legislativa

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním

samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností

Vysokoškolská kvalifikační práce (disertační práce)

BERNARD, Josef. *Komunální politika malých obcí a její neformální aspekty*, Univerzita Karlova v Praze. Filozofická fakulta. Sociologie. 2012. Vedoucí práce: Doc. PhDr. Jiří Buriánek, CSc.

Přílohy

Rozhovory členů koalice (Příloha č. 1) a opozice (Příloha č. 2) zastupitelstva města Hanušovice

Příloha č. 1

Vážená paní zastupitelko

Dovolte mi se Vás zeptat na pár otázek z Vaší pozice zastupitelky města Hanušovice.

1. Probíhá jednání zastupitelstva ve volebním období 2018 - 2022 v nekonfliktní atmosféře a vládne mezi jednotlivými zastupiteli dostatečná kolegiální či nikoliv?

V prvním roce byla situace opravdu kritická, vládly emoce, nevraživost až osobní útoky. Nutno podotknout, že ze strany opozice. Z našich řad nikdy nevzešly první útoky. Ale v současné době se situace uklidňuje, nejsou znát osobní útoky, spíše rozdílné pohledy na plánování, ale o kolegiálnosti si myslím to ještě není.

2. Na druhou stranu vzhledem rovněž kvůli spíše dobrovolnicko-amatérskému pojetí role zastupitelů, projevuje se v rozhodování nižší schopnost **kritické** analýzy jednotlivých řešených problémů a omezené možnosti strategického plánování či dochází k zásahu opozice?

To, že všichni zastupitelé, až na starostu vykonávají svou funkci jako neuvolnění, nehraje roli v rozhodování, pohledu na dané problémy. Scházíme se celkem často a opravdu se kriticky díváme na dané úkoly, plány. Samozřejmě, že pohledy jsou různé a dochází ke vzájemným rozepřím.

3. Jak vnímáte to, proč lidi volili pana Marek Kostku? Chtěli změnu? Myslíte, že viděli částečně ten „koloběžkový“ úspěch? Z voleb je patrné, že Marek Kostka dostal méně hlasů než Ivana Vokurková, proč tedy zastupitelstvo přistoupilo ke zvolení právě Marka Kostky jako starosty?

Změna: Marek Kostka, z mého pohledu to změnu chtělo, já to tak cítím. Stojím si za svým, že výkon funkce starosty by měl vykonávat chlap. To, že měla p. Vokurková více hlasů, je především věkovou hranicí jejich voličů - důchodci, jimž nedochází potřeba změny chodu města. Mladší věková hranice, která je v oslabení v městě, volila p. Kostku, nás. Ví, že stojíme za změnou, která je nutná. Proto vznikla koalice, která zvolila ze svého středu p. Kostku. Ano, nutno podotknout o jeden hlas zastupitelů.

4. Jak vnímáte urbanistickou vizi rozvoje města Hanušovice, zdá se Vám to být reálné z pohledu možnosti financování jestli ano v jakém časovém horizontu a popřípadě z jakých financí (dotace, úvěr, vlastní prostředky - rozprostřeny do více let) a nebo z pohledu kritiky je to spíše takové megalomanské pojetí?

Vize rozvoje Hanušovic - běh na dlouhou trať, ale určitě reálný. Část projektů je město schopno financovat z vlastních zdrojů, přípravné práce vlastními pracovníky. Což je zase výhodné z pohledu zabezpečení pracovních míst - pomocné dělnické práce. Město se nebrání v rámci finančně náročných projektů využívat dotací - což se tak i děje, a samozřejmě je otevřená i otázka financování na principu úvěrů.

5. To co píše starosta v jednom z úvodníků Hanušovických novin, že už to nikdy nebude město průmyslu, to je pravda? Každopádně může to být něco jiného než město průmyslu? Co si o tom myslíte?

Pohled pana starosty na město průmyslu. Hanušovice patřily k městu, které mohlo nabízet pracovní místa, a to až v uzavřeném ZKL, a.s. nebo ke zrušené výrobě Slezan. O tyto pracovní místa se přišlo, a občané se naučili jezdit za prací do okolí. Samozřejmě bude těžké je přitáhnout zpět, ale pokud se podaří tyto prostory nabídnout k průmyslovému rozvoji, k výstavbě nových výrobních provozů věřím, že se vytvoří pár nových pracovních míst. A samozřejmě můžeme být město kultury. Snažit se občanům zpříjemnit život v našem městě. Na tom stále pracujeme, třeba znovuotevření kina Hanušovice.

6. A poslední otázka. Můžete mi prosím říci, jak v zastupitelstvu určujete priority rozvoje města Hanušovice, podle jakých kritérií rozhodujete?

Prioritně se rozhoduje tak, jak problémy přicházejí. To, co se musí operativně řešit, nebo to, co nás tíží a naskytne se možnost daný problém vyřešit - nedostatek ubytovacích kapacit pro návštěvníky Hanušovic - naskytla se možnost koupit restauraci Formanka, operativně se řešilo, rokovalo, pro a proti. Aspoň tak to cítím.

7. Chtěla by jste ještě doplnit něco závěrem?

Na závěr? Za své období výkonu zastupitele jsem měla možnost vystřídat třetího starostu - p. Malcharczika, p. Vokurkovou a nyní p. Kostku. Nebude to jen o tom, že se s Markem znám dlouhá léta, vlastně od školky, ale bude to o tom, že jsem přesvědčená, že to dělá dobře, má lokty, nebojí se velkých výzev, a pro své vlastní přesvědčení do toho šel. Že je to člověk na pravém místě se má v současné době možnost přesvědčit občané Hanušovic, že se v Hanušovicích zvládá kritická situace nákazy koronavirem. Samozřejmě je to práce celého týmu, dobrovolníků, hasičů.

Děkuji.

Příloha č. 2

Vážený pane řediteli

Chtěla bych se Vás zeptat na pár otázek z pozice dřívějšího zastupitele města Hanušovice, jelikož jsem zaznamenala Vaše vystoupení ze zastupitelstva.

1. Probíhalo jednání zastupitelstva ve volebním období, kde jste byl zvolen i Vy 2018 - 2022 v nekonfliktní atmosféře a vládla mezi jednotlivými zastupiteli dostatečná kolegiální či nikoliv?

Je to relativní. Je to určitý obraz – průřez celé naší společnosti, vztahů mezi námi. Někdy to bylo lepší jindy horší. Možná na začátku tohoto volebního období tam bylo spíše více emocí. Někdo mohl mít pocit zklamání, někdo pocit, že to teď zachrání.

2. Na druhou stranu vzhledem rovněž kvůli spíše dobrovolnicko-amatérskému pojetí role zastupitelů, domníváte se, že se projevuje schopnost **kritické** analýzy na nižší schopnosti jednotlivých řešených problémů a omezené možnosti strategického plánování či docházelo k zásahu Vámi jako opozice?

Souhlas s názvem dobrovolnicko-amatérské pojetí role zastupitele. To mám pocit, že byla je a bude v tomto uspořádání nezávisle na tom kdo volby vyhraje. Pojem opozice v místní úrovni neberu, spíše je to oboustranného učení se dialogu a o tom, jak to pak funguje. Z počátku jakéhokoliv volebního období je to jednoznačný poměr sil vítězného bloku a zbytku – např. máme 15 zastupitelů a ke schválení je potřeba většina, tak je to jednoduché 9 ku 6 a je odhlasováno. Ale ke konci volebního období většinou ta většina zjistí, že potřebuje komunikovat i s tím zbytkem a potřebuje na závažná rozhodnutí podporu zbytku – 6.

3. Jak vnímáte to, proč lidi volili pana Marek Kostku? Chtěli změnu? Myslíte, že viděli částečně ten „koloběžkový“ úspěch? Z voleb je patrné, že Marek Kostka dostal méně hlasů než Ivana Vokurková, proč tedy zastupitelstvo přistoupilo ke zvolení právě Marka Kostky jako starosty?

To je otázka, jak se na to podíváme. Podle mě nejde jednoznačně určit proč? Je to více souvislostí, které jsou propojeny – hlasovalo více mladých, tradiční strany neměli žádnou kandidátku, takže ty lidi nevolili, protože neměli koho, dále neinformovanost o kandidátech, volební kampaň některého sdružení trošku připomínala americký styl v superlativech, atd. No a na základě tohoto se zvolil starosta – viz odpověď bod 2 výše.

4. Jak vnímáte urbanistickou vizi rozvoje města Hanušovice, zdá se Vám to být reálné z pohledu možnosti financování a či z pohledu kritiky je to spíše takové megalomanské pojetí?

Urbanistická vize je velice zajímavá, ale podle mě je potřeba propojit zkušenosti co bylo, co chceme, jak to bylo, jak to chceme, máme na to? Jsme schopni a ochotni se společně domluvit, nebo je to jen sen, který nevidí souvislosti a nevydrží, sám zapadne. To ukáže čas a další volby. Jinak opět viz odpověď bod 2 výše.

5. To co píše starosta v jednom z úvodníků Hanušovických novin, že už to nikdy nebude město průmyslu, myslíte si, že to je pravda? Každopádně může to být něco jiného než město průmyslu? Co si o tom myslíte?

V dnešním globalizovaném světě je čím dál tím větší provázanost všeho se vším, a to co fungovalo před 30 roky je dnes úplně jinak. To se těžko změní, spíš to bude asi výzva pro nás, co vlastně je pro nás zde žijící možné, co můžeme z tohoto místa udělat. Určitě asi není reálné návrat toho co tady bylo – Zetor, Moravolen, atd. Světu vládne Čína svým potenciálem, kapitálem. Co tady bude nevím, protože v současnosti máme možnost zažít to, že opravdu nevíme, co tu bude až skončí pandemie. Určitě bych rád, aby tady zůstala taková krásná příroda i když z toho se člověk nenají.

6. A poslední otázka. Proč jste ze zastupitelstva odešel? Vaše účast v zastupitelstvu totiž sahá do několika předchozích volebních období.

Je pravda, že v zastupitelstvu jsem dlouho od roku 1994. Jsem za to období rád, protože jsem poznal mnoho lidí, zastupitelů a několik starostů – p. Zmeškala, p. Malcharczika, paní Vokurkovou a nakonec pana Kostku. Protože to je opravdu dlouhé období tak jsem si začal klást otázku kdy chci skončit, protože časově je to docela náročné. Nakonec mé rozhodnutí skončit v zastupitelstvu vyřešily zdravotní problémy, díky kterým jsem si musel uspořádat priority v životě.

7. Chtěl by jste ještě doplnit něco závěrem?
Ne, děkuji.

Děkuji.